

Ontwerpbesluit houdende wijziging Besluit glastuinbouw

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer maakt ingevolge artikel 21.6, vierde lid, van de Wet milieubeheer, artikel 92, eerste lid, van de Wet bodembescherming, en artikel 33a, tweede lid, van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren bekend dat gedurende vier weken na dagtekening van deze Staatscourant een ieder schriftelijk zijn zienswijze naar voren kan brengen over bovenstaand ontwerp van een algemene maatregel van bestuur.

Adres: Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
T.a.v. DGM/BWL/LB – IPC 625
Postbus 20951
2500 EZ Den Haag

Besluit van houdende wijziging van het Besluit glastuinbouw

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz. Op de voordracht van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van ... nr. ..., Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving, gedaan mede namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat; Gelet op richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, de artikelen 8.19, 8.40, 8.41, 8.42 en 21.8 van de Wet milieubeheer, de artikelen 2a en 2c van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren en de artikelen 72 en 93 van de Wet bodembescherming; De Raad van State gehoord (advies van ..., nr. ...); Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer van ..., nr. ..., Directie Juridische Zaken, Afdeling Wetgeving, uitgebracht mede namens

de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

Het Besluit glastuinbouw wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel a komt te luiden:
a. ADR: op 30 september 1957 te Genève tot stand gekomen Europese Overeenkomst betreffende het internationale vervoer voor gevaarlijke stoffen over de weg (Trb. 1959, 171);

2. Onderdeel d vervalt.

3. De onderdelen e tot en met g (oud) worden geletterd d tot en met f.

4. Na onderdeel f wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:
g. biocide: biocide als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden;

5. De onderdelen h tot en met j vervallen.

6. De onderdelen k tot met q worden geletterd h tot en met n.

7. Onderdeel j (nieuw) komt te luiden:
j. gasfles: verplaatsbare drukhouder met een waterinhoud van niet meer dan 150 liter;

8. Onderdeel n (nieuw) komt te luiden:
n. gevaarlijke stoffen: stoffen, preparaten en voorwerpen, waarvan het vervoer volgens ADR is verboden of slechts onder daarin opgenomen waarden is toegestaan;

9. Onderdeel r vervalt.

10. De onderdelen s tot en met w worden geletterd o tot en met s.

11. Onderdeel p (nieuw) komt te luiden:

p. gewasbeschermingsmiddel: gewasbeschermingsmiddel als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden;

12. Onderdeel x vervalt.

13. De onderdelen y tot en met aa worden geletterd t tot en met v.

14. Na onderdeel v wordt een onderdeel ingevoegd, luidende:

w. maatwerkvoorschrift: voorschrift als bedoeld in artikel 8.42, eerste lid, van de Wet milieubeheer, inhoudende:

a. een beschikking waarbij het Wvo- of het Wm-bevoegd gezag aanvullende eisen stelt; dan wel

b. een ontheffing waarbij het Wvo- of het Wm-bevoegd gezag de daarbij aangewezen bepalingen niet van toepassing verklaart al dan niet onder het stellen van beperkingen of voorwaarden;

15. De onderdelen bb tot en met ff worden geletterd x tot en met bb.

16. Onderdeel aa (nieuw) komt te luiden:

aa. object categorie I:

1°. aaneengesloten woonbebouwing, bestaande uit drie of meer woningen die op telkens minder dan 5 meter afstand van elkaar zijn gelegen, gerekend van gevel tot gevel;

2°. een gebouw of een gedeelte van een gebouw, dat bestemd is voor het verblijf van personen of een object of terrein dat bestemd is voor verblijfs- of dagrecreatie, niet zijnde een van een agrarisch bedrijf deel uitmakend kleinschalig object of terrein dat ter beschikking wordt gesteld voor het plaatsen van enkele kampeermiddelen, waarbij onder kampeermiddelen worden verstaan onderkomens of voertuigen die bestemd of geschikt zijn voor recreatief nachtverblijf en

die geen bouwwerk zijn in de zin van de Woningwet;

17. Onderdeel gg vervalt.

18. Onderdeel hh wordt geletterd cc.

19. Na onderdeel cc (nieuw) wordt een onderdeel ingevoegd, luidende: dd. PGS 7: publicatie nr. 7 van de "Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen", getiteld "Opslag van vaste minerale anorganische meststoffen", uitgave oktober 2007;

20. De onderdelen ii tot en met tt worden geletterd ee tot en met pp.

21. Onderdeel hh (nieuw) komt te luiden:

hh. vloeibare brandstof: lichte olie, halfzware olie of gasolie als bedoeld in artikel 26 van de Wet op de accijns;

22. In onderdeel ll (nieuw) wordt "Besluit akkerbouwbedrijven milieubeheer" vervangen door: Besluit landbouw milieubeheer. Voorts wordt in dat onderdeel "artikel 1, onder a, onder 11°" vervangen door: artikel 3, eerste lid, onderdeel h.

23. Onder vervanging van de puntkomma door een punt aan het slot van onderdeel pp (nieuw) vervalt onderdeel uu.

B

Artikel 2, onderdeel b, komt te luiden:

b. glastuinbouwbedrijf type A: glastuinbouwbedrijf, waar:

- 1°. gedeputeerde staten het Wm-bevoegd gezag voor zijn;
- 2°. een of meer installaties aanwezig zijn voor het verstoken of verbranden van andere stoffen dan aardgas, propaan, butaan, gasolie of biodiesel, die voldoen aan NEN-EN14.214, met een individueel nominaal vermogen van meer dan 20 kilowatt;
- 3°. een andere brandstof dan aardgas, propaan of butaan, die wel in een combinatie van deze brandstoffen wordt gestookt in een zuigermotor ten behoeve van een warmtepompinstallatie, onderscheidenlijk een installatie voor warmtekrachtkoppeling;
- 4°. een zuigermotor als bedoeld onder 3° of een ketelinstallatie als bedoeld onder 2° wordt gebruikt voor het

- onderzoeken, beproeven of demonstreren van experimentele verbrandingstechnieken of van technieken ter bestrijding van de uitworp van zwaarteldioxiiden, stikstofoxiden of stof;
- 5°. een of meer elektromotoren of verbrandingsmotoren aanwezig zijn met een totaal geïnstalleerd vermogen van 15 MW of meer;
 - 6°. een of meer broeikasgasinstallaties aanwezig zijn als bedoeld in artikel 16.1, tweede lid, van de Wet milieubeheer;
 - 7°. activiteiten of handelingen plaatsvinden, als bedoeld in categorie 21, bijlage I, behorende bij het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer;
 - 8°. in een specifieke daartoe ingerichte ruimte behandeling voor derden van bloembollen of knollen met gewasbeschermingsmiddelen plaatsvindt;
 - 9°. kunstmeststoffen worden opgeslagen behorende tot groep 3 of groep 4 als bedoeld in PGS 7 of meer dan 50 ton kunstmeststoffen behorende tot groep 2 wordt opgeslagen als bedoeld in PGS 7;
 - 10°. verpakte gevaarlijke stoffen, niet zijnde kunstmeststoffen, worden opgeslagen in een opslagvoorziening met een opslagcapaciteit van meer dan 10.000 kilogram;
 - 11°. windenergie in elektrische energie wordt omgezet met één of meer windturbines, tenzij:
 - aa. windturbines elk afzonderlijk een vaste verbinding hebben met de bodem of waterbodem in de vorm van een mast,
 - bb. windturbines zijn voorzien van een horizontale draaiaxis van de rotor,
 - cc. de afstand tussen een afzonderlijke windturbine en de dichtstbijzijnde woning of andere geluidgevoelige bestemming, ten minste viermaal de ashoogte bedraagt, en
 - dd. de windturbine of het samenstel van windturbines een gezamenlijk elektrisch vermogen heeft, kleiner dan 15 MW;
 - 12°. vloeibare gevaarlijke stoffen, vloeibare brandstoffen of afgewerkte olie in tanks worden opgeslagen, tenzij sprake is van:
 - a. opslaan van vloeibare brandstoffen of afgewerkte olie in ondergrondse tanks met een gezamenlijke inhoud van ten hoogste 150 kubieke meter,
 - b. opslaan van diesel, huisbrandolie, gasolie, lichte stookolie of afgewerkte

- olie in bovengrondse tanks in de buitenlucht met een gezamenlijke inhoud van ten hoogste 150 kubieke meter,
- c. opslaan van diesel, huisbrandolie, gasolie, lichte stookolie of afgewerkte olie in bovengrondse tanks in pandig met een gezamenlijke inhoud van ten hoogste 15 kubieke meter,
 - d. opslaan van vloeibare kunstmeststoffen in bovengrondse tanks;
 - e. opslaan van petroleum in een of meer bovengrondse tanks met een gezamenlijke inhoud van ten hoogste 1,5 kubieke meter;
 - 13°. gassen of gasmengsels in tanks worden opgeslagen, tenzij sprake is van activiteiten waarop het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer van toepassing is;
 - 14°. aflevering van brandstoffen ten behoeve van tractieoelinden plaatsvindt aan motorvoertuigen van derden;
 - 15°. per transportmiddel meer dan één wisselreservoir met een waterinhoud van ten hoogste 150 liter aanwezig is;
 - 16°. bloemen en planten worden geleverd;
 - 17°. vee bedrijfsmatig wordt gehouden;
 - 18°. koel- en vriesinstallaties of warmtepompen aanwezig zijn met een capaciteit of een totale capaciteit van meer dan 200 kg ammoniak of van meer dan 100 kg propaan, butaan of mengsels van propaan en butaan;
 - 19°. de oprichting van heeft plaatsgevonden:
 - aa. na 30 april 1996 en het glastuinbouwbedrijf is gelegen op een afstand van minder dan 50 meter van een object categorie I, dan wel op een afstand van minder dan 25 meter van een object categorie II, of
 - bb. voor 1 mei 1996 en het glastuinbouwbedrijf, met inbegrip van eventuele uitbreidingen na dat tijdstip, is gelegen op een afstand van minder dan 25 meter van een object categorie I, dan wel op een afstand van minder dan 10 meter van een object categorie II, waarbij geldt dat voor de bepaling van de afstanden wordt gemeten vanaf het onderdeel van het glastuinbouwbedrijf dat het dichtst bij het genoemde object is gelegen, waarbij een waterbassin, een watersilo, een warmwateropslagtank en het open erf niet als een zodanig onderdeel worden beschouwd;

<p>C</p> <p>Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd: Onder vernummering van het laatste lid tot het vierde lid, en onder vervanging van de punt aan het slot door een puntkomma, wordt een lid toegevoegd, luidende:</p> <p>5. De verbruiksdoelstellingen genoemd in bijlage 1, lijst 1, onderdelen C en D, gelden niet voor substraatteelt.</p>	<p>b. Er wordt een volzin toegevoegd, luidende: Dit voorschrift geldt, voor zover dit betrekking heeft op energie, niet indien het een inrichting betreft waarop de in artikel 16.5, eerste lid, van de Wet milieubeheer vervatte verboden betrekking hebben.</p>	<p>Minister na overleg met Onze Ministers van Verkeer en Waterstaat en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.</p>
<p>D</p> <p>In artikel 6 wordt “nadere eisen” telkens vervangen door: maatwerkvoorschriften, en wordt “nadere eis” vervangen door: maatwerkvoorschrift.</p>	<p>4. Voorschrift 1.1.2, onderdeel c, komt te luiden:</p> <p>c. over het voorafgaande kalenderjaar het ingevolge voorschrift 3.1.3:</p> <ul style="list-style-type: none"> – onder a, berekende verbruik van energie; – onder b, berekende verbruik van stikstof ingeval van grondgebonden teelt; en – onder c, berekende verbruik van fosfor ingeval van grondgebonden teelt. 	<p>8. Het opschrift van paragraaf 1.2 komt te luiden: Paragraaf 1.2 De berekening van het jaarlijks ten hoogste toegestane verbruik van energie en ingeval van grondgebonden teelt, stikstof, onderscheidenlijk fosfor, ten behoeve van de jaarrapportage.</p>
<p>E</p> <p>Artikel 7, vierde lid, wordt als volgt gewijzigd: Onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel b door een puntkomma, wordt een onderdeel toegevoegd, luidende: c. indien assimilatiebelichting wordt toegepast: de verlichtingssterkte, uitgedrukt in Lux.</p>	<p>5. Voorschrift 1.1.2, onderdeel h, komt te luiden:</p> <p>h. het ten hoogste toegestane verbruik van:</p> <p>1°. energie berekend op de wijze, aangegeven in de voorschriften 1.2.2, 1.2.3 en 1.2.4;</p>	<p>9. In voorschrift 1.2.1 wordt “, 1.2.7 en 1.2.9” vervangen door: en 1.2.7. Voorts wordt “, 1.2.8 en 1.2.10” vervangen door: en 1.2.8. Voorts vervalt onderdeel d, onder vervanging van de puntkomma aan het slot van onderdeel b door “, en” en van “en” aan het slot van onderdeel c door een punt.</p>
<p>F</p> <p>In artikel 10, eerste lid, wordt “waarop het Besluit akkerbouwbedrijven milieubeheer in verband met artikel 1, onder a, onder 11°” vervangen door: waarop het Besluit landbouw milieubeheer in verband met artikel 3, eerste lid, onder h.</p>	<p>2°. stikstof, ingeval van grondgebonden teelt, berekend op de wijze, aangegeven in de voorschriften 1.2.5 en 1.2.6;</p> <p>3°. fosfor, ingeval van grondgebonden teelt, berekend op de wijze, aangegeven in de voorschriften 1.2.7 en 1.2.8.</p> <p>De rapportage wordt overgelegd aan het Wm-bevoegd gezag, en indien lozen type II plaatsvindt, het Wvo-bevoegd gezag;</p>	<p>10. De laatste twee volzinnen van voorschrift 1.2.2 vervallen.</p>
<p>G</p> <p>Bijlage 1 wordt als volgt gewijzigd:</p>	<p>6. Na onderdeel h worden twee onderdelen ingevoegd luidende:</p> <p>i. Indien lozen type II plaatsvindt, wordt in de rapportage tevens opgenomen de over het voorafgaande kalenderjaar ingevolge voorschrift 15, eerste lid, onder a, van bijlage 3 gemeten geloosde volumes spuiwater, drainwater en drainagewater, en</p> <p>j. Indien lozen type II plaatsvindt, wordt in de rapportage tevens opgenomen de over het voorafgaande kalenderjaar ingevolge voorschrift 15, eerste lid, onder d, van bijlage 3 gemeten gehalten aan stikstof- en fosforverbindingen.</p>	<p>11 Aan voorschrift 1.2.3 worden twee volzinnen toegevoegd, luidende: Indien een niet sierteeltgewas wordt opgekweekt en is ingedeeld in een gewasgroep als aangegeven in lijst 2, onderdeel H, wordt voor A het aantal Gigajoule ingevuld behorende bij de betrokken gewasgroep waarbij het gewas is ingedeeld. Indien een gewas, niet behorend tot een gewasgroep als aangegeven in lijst 2, onderdeel H, wordt opgekweekt, wordt de uitkomst van de berekening verhoogd met een percentage van tien procent.</p>
<p>1. Het opschrift komt te luiden: De berekening van het jaarlijks ten hoogste toegestane verbruik van energie onderscheidenlijk meststoffen, en meet-, registratie- en rapportagevoorschriften.</p>	<p>7. Voorschrift 1.1.3 komt te luiden: 1.1.3 De rapportage dient te worden gedaan op een formulier waarvan het model wordt vastgesteld door Onze</p>	<p>12. In voorschrift 1.2.5 wordt “voorschrift 1.1.2, onder h, onder 2°” vervangen door: voorschrift 1.1.2, onder h. Voorts vervallen de laatste twee volzinnen.</p>
<p>2. Onder A. Begrippen vervallen de begripsbepalingen van lijst 3, bedrijfsmilieuplan-g en werkzame stof en het derde, vierde en negende gedachtes-treepje, en komt de begripsomschrijving van milieutaakvelden te luiden: energie, stikstof en fosfor.</p>		<p>13. Aan voorschrift 1.2.6 worden twee volzinnen toegevoegd, luidende: Indien een niet sierteeltgewas wordt opgekweekt en is ingedeeld in een gewasgroep als aangegeven in lijst 2, onderdeel H, wordt voor G het aantal kilogrammen N ingevuld behorende bij de betrokken gewasgroep waarbij het gewas is ingedeeld. Indien een gewas, niet behorend tot een gewasgroep als aangegeven in lijst 2, onderdeel H, wordt opgekweekt, wordt de uitkomst van de berekening</p>
<p>3. Voorschrift 1.1.1 wordt als volgt gewijzigd:</p> <p>a. In de eerste volzin wordt “niet meer energie, stikstof, fosfor, onderscheidenlijk werkzame stof” vervangen door: niet meer energie, en ingeval van grondgebonden teelt, niet meer stikstof onderscheidenlijk fosfor.</p>		

verhoogd met een percentage van nul procent.

14. In voorschrift 1.2.7 wordt “voorschrift 1.1.2, onder h, onder 3°” vervangen door: voorschrift 1.1.2, onder h. Voorts vervallen de laatste twee volzinnen.

15. Aan voorschrift 1.2.8 worden twee volzinnen toegevoegd, luidende: Indien een niet sierteeltgewas wordt opgekweekt en is ingedeeld in een gewasgroep als aangegeven in lijst 2, onderdeel H, wordt voor het betrokken gewas voor H het aantal kilogrammen P ingevuld behorende bij de betrokken gewasgroep waarbij het gewas is ingedeeld. Indien een gewas, niet behorend tot een gewasgroep als aangegeven in lijst 2, onderdeel H, wordt opgekweekt, wordt de uitkomst van de berekening verhoogd met een percentage van nul procent.

16. Voorschrift 1.2.9 vervalt.

17. Hoofdstuk 2 vervalt.

18. In voorschrift 3.1.1 vervalt onderdeel d, onder verlettering van onderdeel e tot onderdeel d en onder vervanging van de puntkomma aan het slot van onderdeel c door “, en”.

19. In voorschrift 3.1.2. vervalt onderdeel d, onder vervanging van de puntkomma aan het slot van onderdeel b door “, en” en van “en” aan het slot van onderdeel c door een punt.

20. In voorschrift 3.1.3 wordt na “stikstof” en na “fosfor” telkens ingevoegd: , in geval van grondgebonden teelt,. Voorts vervalt onderdeel d, onder vervanging van de puntkomma aan het slot van onderdeel b door “, en” en van “en” aan het slot van onderdeel c door een punt.

21. In voorschrift 3.1.10 wordt na “voorschrift 3.1.11” ingevoegd: , en in geval van grondgebonden teelt.

22. De voorschriften 3.1.12 en 3.1.13 vervallen.

23. Voorschrift 3.1.14 komt te luiden: Bij ministeriële regeling kan Onze Minister na overleg met Onze Minister van Verkeer en Waterstaat

ten behoeve van de controle van het verbruik van stikstof en fosfor voorschrijven dat een controlevoorziening wordt geplaatst. Bij deze regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de plaats, de doelmatigheid en de werking van de controlevoorziening.

24. Lijst 1, behorende bij bijlage 1, onderdelen A, B, C en D, wordt gewijzigd als volgt:

1°. In het opschrift vervalt telkens “en daarmee overeenkomende punten”.

2°. De rij “Aantal punten” en de kolom “Verbruik (GJ/ha) vervallen telkens.

3°. In de onderdelen A, C en D vervallen de rijen van de gewassen/gewasgroepen “kuiplanten 1” tot en met “kuiplanten overig” en “potplanten 1” tot en met “potplanten overig”.

25. Lijst 1, behorende bij bijlage 1, onderdeel E, vervalt.

26. Lijst 3, behorende bij bijlage 1, vervalt.

H

Bijlage 2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Onder A. Begrippen komt de tekst onder ‘met betrekking tot veiligheid’ te luiden:

– brandbare vloeistof: stof als bedoeld in klasse 3 van ADR;

– PGS 13: publicatie nr. 13 van de “Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen”, getiteld “Ammoniak, toepassing als koudemiddel voor koelinstallaties en warmtepompen”, uitgave juli 2005;

– PGS 15: publicatie nr. 15 van de “Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen”, getiteld “Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen, richtlijn voor brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid”, uitgave juni 2005;

– PGS 30: publicatie nr. 30 van de “Publicatiereeks Gevaarlijke stoffen”, getiteld “Vloeibare aardolieproducten, buitenopslag in kleine installaties”, uitgave juli 2005;

2. Onder A. Begrippen wordt onder ‘met betrekking tot bodembescherming’ in de begripsbepaling van NRB “uitgave juli 2001” vervangen door: uitgave juli 2003.

3. Onder B wordt in de voorschriften 1.3.4 en 1.3.5 wordt “NEN 6675 met het daarop in 1992 uitgegeven correctieblad” telkens vervangen door: NEN-EN-ISO 9377-2, uitgave december 2000.

4. Voorschrift 1.3.6 wordt als volgt gewijzigd:

a. In de onderdelen a en c wordt “NEN 7089, uitgave 1990 en de daarop behorende bijlage met de daarop in 1992 en 1993 uitgegeven correctiebladen” telkens vervangen door: NEN-EN 858-1, uitgave juni 2002 en december 2004, en NEN-EN 858-2, uitgave februari 2003.

b. In onderdeel b wordt “NEN 7089” vervangen door: NEN-EN 858-1 en van NEN-EN 858-2.

c. In onderdeel b wordt “bij ministeriële regeling” vervangen door: bij regeling van Onze Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

d. In onderdeel f wordt “NEN 7089” vervangen door: NEN-EN 858-1, uitgave juni 2002 en december 2004, en NEN-EN 858-2, uitgave februari 2003.

5. Paragraaf 1.5 Assimilatiebelichting en verlichting komt te luiden:

1.5.1 Een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin na 1 januari 2009 voor het eerst assimilatiebelichting wordt toegepast, is aan de bovenzijde voorzien van een lichtscherminstallatie, waarmee ten minste 95% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.2 Een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan die is opgericht voor 1 januari 2009 en waarin reeds voor dat tijdstip assimilatiebelichting werd toegepast, is met ingang van 1 januari 2010 aan de bovenzijde voorzien van een lichtscherminstallatie, waarmee ten minste 95% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.3 In een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan als bedoeld in de voorschriften 1.5.1 en 1.5.2 is:

a. van 1 november tot 1 april van 18.00 tot 24.00 uur en van 1 april tot 1 mei en van 1 september tot 1 november van 20.00 tot 02.00 uur de toepassing van assimilatiebelichting

niet toegestaan, tenzij de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze is afgeschermd dat de lichtuitstraling met ten minste 95% wordt gereduceerd, en

b. van 1 november tot 1 april vanaf 24.00 uur tot het tijdstip van zonsopgang en van 1 april tot 1 mei en van 1 september tot 1 november van 02.00 uur tot het tijdstip van zonsopgang de toepassing van assimilatiebelichting niet toegestaan, tenzij de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze is afgeschermd dat de kierbreedte ten hoogste 25% van de oppervlakte van de lichtscherminstallatie bedraagt.

In afwijking hiervan is in de in onderdeel b genoemde periodes de toepassing van assimilatiebelichting wel toegestaan tot 1 januari 2010 voor een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan als bedoeld in voorschrift 1.5.2, voor zover deze nog niet is voorzien van een lichtscherminstallatie waarmee ten minste 95% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.4 Tot 1 januari 2013 is voorschrift 1.5.2 niet van toepassing op een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan, waarin reeds voor dat tijdstip assimilatiebelichting werd toegepast en die aan de bovenzijde is voorzien van een lichtscherminstallatie waarmee ten minste 85% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.5 Tot 1 januari 2013 geldt met betrekking tot een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan als bedoeld in voorschrift 1.5.4 dat de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast vanaf het tijdstip van zonsondergang tot het tijdstip van zonsopgang op een zodanige wijze is afgeschermd dat de lichtuitstraling met ten minste 85% wordt gereduceerd.

1.5.6 Een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin na 1 januari 2014 assimilatiebelichting wordt toegepast is aan de bovenzijde voorzien van een licht-

scherminstallatie, waarmee ten minste 98% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.7 In een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan als bedoeld in voorschrift 1.5.6 is: a. van 1 november tot 1 april van 18.00 tot 24.00 uur en van 1 april tot 1 mei en van 1 september tot 1 november van 20.00 tot 02.00 uur de toepassing van assimilatiebelichting niet toegestaan, tenzij de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze is afgeschermd dat de lichtuitstraling met ten minste 98% wordt gereduceerd, en

b. van 1 november tot 1 april vanaf 24.00 uur tot het tijdstip van zonsopgang en van 1 april tot 1 mei en van 1 september tot 1 november van 02.00 uur tot het tijdstip van zonsopgang de toepassing van assimilatiebelichting niet toegestaan, tenzij de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze is afgeschermd dat de kierbreedte ten hoogste 25% van de oppervlakte van de lichtscherminstallatie bedraagt.

1.5.8 De voorschriften 1.5.1, 1.5.2 en 1.5.6 zijn niet van toepassing op een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin uitsluitend assimilatiebelichting wordt toegepast buiten de periode tussen aanvang van de periode als bedoeld in de voorschriften 1.5.3, onder a, en 1.5.7, onder a, en het tijdstip van zonsopgang.

1.5.9 De voorschriften 1.5.2 en 1.5.6 zijn tot 1 januari 2018 niet van toepassing op een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin assimilatiebelichting wordt toegepast en waarbij het technisch redelijkerwijs niet kan worden gevegd de bovenzijde te voorzien van een lichtscherminstallatie als bedoeld in die voorschriften.

1.5.10 Vanaf het tijdstip van zonsondergang tot het tijdstip van zonsopgang is de toepassing van assimilatiebelichting met een verlichtingssterkte van meer dan 15.000 lx/m² niet toegestaan, tenzij de bovenzijde van de permanente opstand van glas of

kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze is afgeschermd dat ten minste 98% van de lichtuitstraling wordt gereduceerd.

1.5.11 De gevel van een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin assimilatiebelichting wordt toegepast is voorzien van een lichtscherminstallatie, waarmee ten minste 95% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.12 Vanaf het tijdstip van zonsondergang tot het tijdstip van zonsopgang is de gevel van een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze afgeschermd dat de lichtuitstraling op een afstand van ten hoogste 10 meter van die gevel met ten minste 95% wordt gereduceerd en dat de gebruikte lampen buiten de inrichting niet zichtbaar zijn.

1.5.13 De overige verlichting van gebouwen en open terrein van de inrichting dan wel ten behoeve van reclamedoelinden, wordt zodanig uitgevoerd dat directe lichtinstraling op lichtdoorlatende openingen in gevels of daken van woningen wordt voorkomen.

6. In voorschrift 1.6.1 wordt “zeer licht ontvlambare, licht ontvlambare of ontvlambare stoffen” vervangen door: brandbare vloeistoffen.

7. Voorschrift 1.6.2 komt te luiden: 1.6.2

Gasflessen voldoen, voor zover het in gebruik zijnde gasflessen ten behoeve van gastoestellen voor voedselbereiding, warmwatervoorziening en verwarming betreffen, aan bijlage K van NEN 2920, uitgave 1997.

8. Voorschrift 1.6.3 vervalt.

9. Het opschrift van paragraaf 2.1 komt te luiden:

Paragraaf 2.1 Opslaan of overslaan, bewerken of verwerken van gevaarlijke stoffen of andere bodembedreigende stoffen, niet zijnde vloeibare kunstmeststoffen.

10. Voorschrift 2.1.1 vervalt.

11. Voorschrift 2.1.2 komt te luiden:
 2.1.2 Opslag van gevaarlijke stoffen en andere bodembedreigende vloeistoffen vindt plaats boven een ten minste vloeistofkerende vloer of in een vloeistofdichte lekbak.
 Werkzaamheden met gevaarlijke stoffen en andere bodembedreigende vloeistoffen vinden plaats boven een vloeistofdichte vloer of in een vloeistofdichte lekbak. De vloeistofkerende vloer, de vloeistofdichte vloer of de vloeistofdichte lekbak is vervaardigd van onbrandbaar en hittebestendig materiaal en is bestand tegen de inwerking van de in gebruik zijnde stoffen. De vloeistofkerende vloer, de vloeistofdichte vloer of de vloeistofdichte lekbak is permanent tegen inrengen beschermd. De vloeistofkerende vloer vormt samen met wanden, drempels of opstaande randen een opvangvoorziening.

12. De voorschriften 2.1.3 tot en met 2.1.6 worden vervangen door zes voorschriften, luidende:

2.1.3 De verpakking van gevaarlijke stoffen en andere vloeibare bodembedreigende stoffen is zodanig, dat de verpakking tegen de normale behandeling bestand is en dat niets van de inhoud uit de verpakking onvoorzien kan ontsnappen.

2.1.4 Gevaarlijke afvalstoffen in verpakking worden opgeslagen in een opslagvoorziening die is uitgevoerd conform de voorschriften uit de paragrafen 3.1, 3.2 met uitzondering van voorschrift 3.2.1.6, en uit de paragrafen 3.4, 3.5, 3.7 tot en met 3.20, voorschrift 3.21.1 en paragraaf 3.23 van PGS 15. De vorige volzin is niet van toepassing op dieselolie, gasolie of lichte stookolie met een vlampunt tussen 61°C en 100°C, op niet giftige en niet bijtende viskeuze oplossingen en homogene mengsels met een vlampunt van 23°C en hoger en op accu's. De eerste volzin is tevens niet van toepassing op de werkvoorraad verpakte gevaarlijke stoffen en op de opslag van gevaarlijke stoffen in verpakking in hoeveelheden kleiner dan de in tabel III weergegeven ondergrenzen.

Tabel III

Stof	Ondergrens
Brandbare vloeistoffen met een vlampunt < 23° C	25 kg of liter
Brandbare vloeistoffen met een vlampunt > 23° C	50 kg of liter
Totaal overige gevaarlijke stoffen met uitzondering van gewasbeschermingsmiddelen of biociden	250 kg of liter
Gewasbeschermingsmiddelen of biociden	400 kg

2.1.5 In afwijking van voorschrift 2.1.4 worden gasflessen behorende tot de ADR klasse 2 opgeslagen in een opslagvoorziening die is uitgevoerd overeenkomstig de voorschriften van de paragrafen 3.1 met uitzondering van de voorschriften 3.1.4 en 3.1.5, van paragraaf 3.2 met uitzondering van voorschrift 3.2.1.6, en van de paragrafen 3.4, 3.5, 3.7, 3.11, 3.12, 3.15 tot en met 3.20, voorschrift 3.21.1, paragraaf 3.23 en de voorschriften 6.2.1 tot en met 6.2.16 van PGS 15.

De eerste volzin is niet van toepassing indien de totale waterinhoud van de aanwezige gasflessen niet meer bedraagt dan 125 liter.

2.1.5a In afwijking van voorschrift 2.1.4 worden spuitbussen (UN 1950), gaspatronen of aanstekers (UN 1057) behorende tot de ADR klasse 2 opgeslagen in een opslagvoorziening die is uitgevoerd conform de voorschriften van de paragrafen 3.1 met uitzondering van de voorschriften 3.1.4 en 3.1.5, 3.2 met uitzondering van voorschrift 3.2.1.6, van de paragrafen 3.4, 3.5, 3.7, de paragrafen 3.11 tot en met 3.13, de paragrafen 3.15 tot en met 3.20, voorschrift 3.21.1, 3.23 en de voorschriften van de paragrafen 7.1 en 7.3 tot en met 7.6 van PGS 15.

2.1.6 Indien in een opslagvoorziening bestemd voor de opslag van gevaarlijke stoffen in verpakking meer dan 2.500 kg gevaarlijke stoffen, niet zijnde gasflessen behorende tot de ADR klasse 2, aanwezig zijn, bedraagt de afstand tussen de opslagvoorziening en de dichtstbijzijnde woning van derden ten minste 20 meter. Indien de opslagvoorziening bestemd voor de opslag van gevaarlijke stoffen in verpakking is uitgevoerd als brandcompartiment of indien tussen de opslagvoorziening en de woning van derden een brandwerende voorziening van voldoende omvang aanwezig is,

bedraagt deze afstand ten minste 8 meter. Dit voorschrift is niet van toepassing indien in de opslagvoorziening geen brandbare gevaarlijke stoffen aanwezig zijn.

2.1.6a Indien in een in de buitenlucht gesitueerde opslagvoorziening meer dan 1.000 liter brandbare gassen in gasflessen gemeten naar de totale waterinhoud aanwezig zijn, bedraagt de afstand tussen de opslagvoorziening en de dichtstbijzijnde woning van derden ten minste 15 meter. Deze afstand bedraagt ten minste 7,5 meter indien tussen de opslagvoorziening en de woning van derden een brandwerende voorziening van voldoende omvang aanwezig is.

13. Voorschrift 2.1.8 wordt gewijzigd als volgt:

- a. "brandbare vloeistoffen met een vlampunt tussen 55° en 100° Celsius en van petroleum" wordt vervangen door: huisbrandolie, gasolie, lichte stookolie, afgewerkte olie en biodiesel.
- b. "CPR 9-6" wordt vervangen door: PGS 30.

14. Voorschrift 2.1.9 vervalt.

15. Voorschrift 2.2.2 komt te luiden:
 2.2.2 Een dompelbad waarin gewerkt wordt met bestrijdingsmiddelen is opgesteld boven een vloeistofdichte vloer of in een vloeistofdichte lekbak. Gedompelde producten alsmede de tijdens het dompelen gebruikte emballage waar nog bestrijdingsmiddelen uit kunnen lekken, worden boven het dompelbad, boven een vloeistofdichte vloer of in een vloeistofdichte lekbak bewaard. Een buitenopslag voor gedompelde producten of voor tijdens het dompelen gebruikte emballage is tegen inrengen beschermd.

16. Voorschrift 2.2.3 vervalt.

17. Voorschrift 2.3.3, aanhef en onder a komt te luiden:
2.3.3 Een verpakking of een op grond van ADR goedgekeurde verpakking gevuld met:
a. vloeibare kunstmeststoffen is geplaatst boven een vloeistofkerende vloer of in een vloeistofdichte lekbak. De vloeistofkerende vloer vormt samen met wanden, drempels of opstaande randen een opvangvoorziening. De inhoud van de opvangvoorziening of de lekbak is ten minste gelijk aan de inhoud van het grootste opgeslagen vat of een op grond van ADR goedgekeurde verpakking, vermeerderd met 10% van de gezamenlijke inhoud van de overige verpakkingen of op grond van ADR goedgekeurde verpakkingen;.
18. In voorschrift 2.3.4 wordt “zeer licht ontvlambare vloeistoffen, (licht) ontvlambare vloeistoffen of brandbare vloeistoffen” vervangen door: van brandbare vloeistoffen.
19. Na voorschrift 2.3.4 worden drie voorschriften ingevoegd, luidende:
2.3.5 Indien in een inrichting meer dan 250 ton kunstmeststoffen behorende tot groep 1.1, 1.2 of 1.3 als bedoeld in PGS 7 wordt opgeslagen, is de opslagvoorziening bestemd voor de opslag van deze kunstmeststoffen uitgevoerd overeenkomstig de voorschriften genoemd in hoofdstuk 4.2 met uitzondering van de voorschriften 4.2.13 en 4.2.17, hoofdstuk 5.2, hoofdstuk 6.1, paragraaf 7.2.2 met uitzondering van 7.2.9, hoofdstuk 8.1 en de hoofdstukken 9.1 tot en met 9.3. De opslagvoorziening bestemd voor de opslag van kunstmeststoffen behorende tot groep 1.2 of groep 1.3 voldoet tevens aan de voorschriften genoemd in hoofdstuk 4.3 en hoofdstuk 8.2 van PGS 7.
- 2.3.6 Nitraathoudende kunstmeststoffen zijn bij afwezigheid van toezicht in een afsluitbare ruimte opgeslagen. Deze ruimte is bij afwezigheid van toezicht met slot of sleutel of op een andere vergelijkbare wijze afgesloten.
- 2.3.7 Bij diefstal van nitraathoudende kunstmeststoffen doet de drijver van de inrichting zo spoedig mogelijk aangifte bij de politie.
20. In voorschrift 2.8.1 wordt “gevoelig object” telkens vervangen door: object.
21. Voorschrift 2.11.1 komt te luiden:
2.11.1 Een koel- of vriesinstallatie of een warmtepomp, waarbij ammoniak als koudemiddel wordt toegepast, alsmede de ruimte waarin deze zich bevindt, dienen te voldoen aan de minimale veiligheidsvoorzieningen in relatie tot de hoeveelheid ammoniak van PGS 13, paragraaf 2.5 en de hieraan gerelateerde functionele en uitvoeringseisen uit hoofdstuk 4, paragrafen 3.2, 3.3, 3.4.1 tot en met 3.4.5, paragrafen 6.2, 6.3, 7.2 tot en met 7.5 en 8.1 tot en met 8.4 van PGS 13. Een koel- of vriesinstallatie of een warmtepomp waarbij als koudemiddel propaan, butaan of een mengsel van propaan en butaan wordt toegepast, dient te voldoen aan de Nederlandse Praktijkrichtlijn 7600, toepassing van natuurlijke koudemiddelen in koelinstallaties en waterpompen, uitgave maart 2001.
22. Na paragraaf 2.12 wordt een paragraaf ingevoegd, luidende:
Paragraaf 2.13 Reinigen van werktuigen of transportmiddelen
2.13 Het reinigen van werktuigen of transportmiddelen waarbij afvalwater ontstaat, vindt plaats op een daartoe bestemde wasplaats die ten minste is uitgevoerd als een vloeistofkerende vloer. Indien met werktuigen of transportmiddelen gewasbeschermingsmiddelen of biociden zijn vervoerd of verspreid dan wel landbouwhuisdieren zijn vervoerd als gevolg waarvan deze transportmiddelen moeten worden ontsmet is de wasplaats voorzien van een vloeistofdichte vloer of vloeistofdichte voorziening en wordt het afvalwater afgevoerd naar een vloeistofdichte opvangvoorziening.
23. In hoofdstuk 4 wordt “nadere eis” telkens vervangen door: maatwerkvoorschrift, en wordt “nadere eisen” telkens vervangen door: maatwerkvoorschriften.
24. In voorschrift 4.4.1 wordt “bedoeld in voorschrift 1.5.1 of 1.5.5” vervangen door: bedoeld in voorschrift 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.5.6, 1.5.7, 1.5.10, 1.5.11 en 1.5.12.
25. In voorschrift 4.5.2 wordt “als bedoeld in voorschrift 4.6.1” vervangen door: als bedoeld in voorschrift 4.5.1.
26. In voorschrift 4.9.1 wordt “2.3.3 en 2.10.5” vervangen door: 2.3.3, 2.10.5 en 2.13.
- I
Bijlage 3 wordt als volgt gewijzigd:
1. In de voorschrift 1, derde lid, onder a, en vierde lid, voorschrift 2, derde lid, voorschrift 4, zesde lid, voorschrift 5, derde lid, voorschrift 6, vierde lid, voorschrift 7 vijfde lid, voorschrift 8, vierde lid, voorschrift 10, derde lid, voorschrift 11, vijfde lid, voorschrift 12, derde lid, en voorschrift 14, tiende lid, wordt “nadere eisen” telkens vervangen door: maatwerkvoorschriften, en in voorschrift 1, derde lid, onder b, en voorschrift 4, tweede lid, wordt “nadere eis” telkens vervangen door: maatwerkvoorschrift.
2. Voorschrift 2, eerste lid, onderdeel c, komt te luiden:
c. condenswater dat afkomstig is uit kassen waarin geen bestrijdingsmiddelen worden toegepast, dan wel waarin uitsluitend biologische teelt wordt toegepast;.
3. Voorschrift 13 vervalt.
4. Voorschrift 20 komt te luiden:
Voorschrift 20
1. Voorschrift 9 is tot 1 januari 2010 niet van toepassing op kassen die voor 1 januari 2009 zijn gebouwd.
2. Voorschrift 14, tweede lid, is tot 1 januari 2010 niet van toepassing op kassen die voor 1 januari 2009 zijn gebouwd en op die datum niet beschikten over een hemelwateropvangvoorziening.
- Artikel II**
Het Besluit landbouw milieubeheer wordt als volgt gewijzigd:
A
Paragraaf 1.5 Assimilatiebelichting en verlichting van de bijlage komt te luiden:
1.5.1 Een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin na 1 januari 2009 voor het eerst assimilatiebelichting wordt toegepast is aan de bovenzijde voorzien van een lichtscherminstallatie, waarmee ten minste 95% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.2 Een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan die is opgericht voor 1 januari 2009 en waarin reeds voor dat tijdstip assimilatiebelichting werd toegepast is met ingang van 1 januari 2010 aan de bovenzijde voorzien van een lichtscherminstallatie, waarmee ten minste 95% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.3 In een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan als bedoeld in de voorschriften 1.5.1 en 1.5.2 is:

1.5.1 en 1.5.2 is:

a. van 1 november tot 1 april van 18.00 tot 24.00 uur en van 1 april tot 1 mei en van 1 september tot 1 november van 20.00 tot 02.00 uur de toepassing van assimilatiebelichting niet toegestaan, tenzij de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze is afgeschermd dat de lichtuitstraling met ten minste 95% wordt gereduceerd, en

b. van 1 november tot 1 april vanaf 24.00 uur tot het tijdstip van zonsopgang en van 1 april tot 1 mei en van 1 september tot 1 november van 02.00 uur tot het tijdstip van zonsopgang de toepassing van assimilatiebelichting niet toegestaan, tenzij de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze is afgeschermd dat de kierbreedte ten hoogste 25% van de oppervlakte van de lichtscherminstallatie bedraagt.

In afwijking hiervan is in de in onderdeel b genoemde periodes de toepassing van assimilatiebelichting wel toegestaan tot 1 januari 2010 voor een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan als bedoeld in voorschrift 1.5.2, voor zover deze nog niet is voorzien van een lichtscherminstallatie waarmee ten minste 95% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.4 Tot 1 januari 2013 is voorschrift 1.5.2 niet van toepassing op een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan, waarin reeds voor dat tijdstip assimilatiebelichting werd toegepast en die aan de bovenzijde is voorzien van een lichtscherminstallatie waarmee ten minste 85% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.5 Tot 1 januari 2013 geldt met betrekking tot een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan als bedoeld in voorschrift 1.5.4 dat de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast vanaf het tijdstip van zonsopgang tot het tijdstip van zonsopgang op een zodanige wijze is afgeschermd dat de lichtuitstraling met ten minste 85% wordt gereduceerd.

1.5.6 Een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin na 1 januari 2014 assimilatiebelichting wordt toegepast is aan de bovenzijde voorzien van een lichtscherminstallatie, waarmee ten minste 98% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.7 In een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan als bedoeld in voorschrift 1.5.6 is:

a. van 1 november tot 1 april van 18.00 tot 24.00 uur en van 1 april tot 1 mei en van 1 september tot 1 november van 20.00 tot 02.00 uur de toepassing van assimilatiebelichting niet toegestaan, tenzij de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze is afgeschermd dat de lichtuitstraling met ten minste 98% wordt gereduceerd, en

b. van 1 november tot 1 april vanaf 24.00 uur tot het tijdstip van zonsopgang en van 1 april tot 1 mei en van 1 september tot 1 november van 02.00 uur tot het tijdstip van zonsopgang de toepassing van assimilatiebelichting niet toegestaan, tenzij de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze is afgeschermd dat de kierbreedte ten hoogste 25% van de oppervlakte van de lichtscherminstallatie bedraagt.

1.5.8 De voorschriften 1.5.1, 1.5.2 en 1.5.6 zijn niet van toepassing op een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin uitsluitend assimilatiebelichting wordt toegepast buiten de periode tussen aanvang van de periode als bedoeld in de voorschriften 1.5.3, onder a, en 1.5.7, onder a, en het tijdstip van zonsopgang.

1.5.9 De voorschriften 1.5.2 en 1.5.6 zijn tot 1 januari 2018 niet van toepassing op een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin assimilatiebelichting wordt toegepast en waarbij het redelijkerwijs niet kan worden gevergd de bovenzijde te voorzien van een lichtscherminstallatie als bedoeld in die voorschriften.

1.5.10 Vanaf het tijdstip van zonsopgang tot het tijdstip van zonsopgang is de toepassing van assimilatiebelichting met een verlichtingssterkte van meer dan 15.000 lx/m² niet toegestaan, tenzij de bovenzijde van de permanente opstand van glas of kunststof waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze is afgeschermd dat ten minste 98% van de lichtuitstraling wordt gereduceerd.

1.5.11 De gevel van een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin assimilatiebelichting wordt toegepast is voorzien van een lichtscherminstallatie, waarmee ten minste 95% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd.

1.5.12 Vanaf het tijdstip van zonsopgang tot het tijdstip van zonsopgang is de gevel van een permanente opstand van glas of kunststof of een gedeelte daarvan waarin assimilatiebelichting wordt toegepast op een zodanige wijze afgeschermd dat de lichtuitstraling op een afstand van ten hoogste 10 meter van die gevel met ten minste 95% wordt gereduceerd en dat de gebruikte lampen buiten de inrichting niet zichtbaar zijn.

1.5.13 De overige verlichting van gebouwen en open terrein van de inrichting dan wel ten behoeve van reclaimedoeleinden, wordt zodanig uitgevoerd dat directe lichtinstraling op lichtdoorlatende openingen in gevels of daken van woningen wordt voorkomen.

1.5.14 De verlichting ten behoeve van sportbeoefening in de open lucht is uitgeschakeld indien er geen sport wordt beoefend en in ieder geval tussen 23.00 en 07.00 uur.

B
In voorschrift 4.4 van de bijlage wordt "als bedoeld in voorschrift

1.5.1 of 1.5.5” vervangen door: als bedoeld in voorschrift 1.5.1, 1.5.2, 1.5.3, 1.5.6, 1.5.7, 1.5.10, 1.5.11 en 1.5.12.

Artikel III

Het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij wordt als volgt gewijzigd:

Artikel 1, eerste lid, onderdeel 1, komt te luiden:

h. gewasbeschermingsmiddel: gewasbeschermingsmiddel als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden;

Artikel IV

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2009.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, ...

...

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ...

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, ...

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, ...

Nota van toelichting

I. Algemeen

1. Inleiding

Onderhavig besluit tot wijziging van het Besluit glastuinbouw is het gevolg van enige ontwikkelingen op het gebied van de glastuinbouw.

Zorgplichtrapport

In het kader van het programma ‘Bruikbare rechtsorde’ is onderzoek verricht naar de mogelijkheden van toepassing van zorgplichtbepalingen in het milieurecht. In het onderzoeksresultaat, het rapport ‘Zorgplichten in milieuwetgeving’¹, zijn aanbevelingen gedaan om het Besluit glastuinbouw op bepaalde onderdelen nader te bezien. Het kabinet heeft in zijn reactie op het rapport aangekondigd het

Besluit glastuinbouw aan te passen na overleg met de convenantpartners en na verder onderzoek. In de kabinetsreactie is aangegeven dat – conform een van de aanbevelingen – de toekomst van het stelsel van verbruiksdoelstellingen van bijlage 1 van het Besluit glastuinbouw reeds onderwerp van overleg was tussen de convenantpartners. De intentie daarbij was om binnen de nationale beleidsruimte het stelsel van verbruiksdoelstellingen eenvoudiger en globaler te maken, waarbij in de regelgeving meer nadruk zou komen te liggen op emissies. In dat kader is onderzocht of de verbruiksdoelstellingen voor meststoffen globaler bepaald konden worden en of de verbruiksdoelstellingen voor gewasbeschermingsmiddelen konden vervallen. Eveneens is bezien of er nog behoefte is aan de zogenaamde “onderlinge uitwisselbaarheid”, inhoudende dat een overschrijding van de normen voor stikstof, fosfor, gewasbeschermingsmiddelen of energie, binnen bepaalde grenzen mag worden gecompenseerd door een onderschrijding van de andere normen.

Rapportages over emissies naar oppervlaktewateren

In bijna alle gebieden met grotere concentraties glastuinbouwbedrijven is sprake van normoverschrijdingen, waarbij op sommige plaatsen sprake is van te hoge piekwaarden van gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater. Volgens waterkwaliteitsgegevens blijft op sommige locaties sprake van hoge gehalten aan meststoffen in oppervlaktewater.² Een aangepast beleid is daarom nodig om aan de verplichtingen van de Nitraatrichtlijn³ en de Kaderrichtlijn Water⁴ te kunnen voldoen. Daartoe is een zogenoemde emissie-aanpak ontwikkeld, binnen de Stuurgroep Glastuinbouw en Milieu⁵. Meer dan voorheen wordt de aandacht gericht op (de ontwikkeling van) voorschriften die zich richten op terugdringing van de emissie, met als uiteindelijk doel een gesloten watersysteem binnen de kas (nullozing). Daarnaast is in het kader van de Tussenevaluatie van de nota Duurzame Gewasbescherming (Milieu en Natuur Planbureau, 2006) geconcludeerd dat evenals voor open teelten voor de glastuinbouw een knelpuntgerichte aanpak voordelen biedt

ten opzichte van verbruiksdoelstellingen. Als werkwijze voor die aanpak kan geheel of gedeeltelijk worden aangesloten bij de werkvorm die is ontwikkeld in het project ‘Schone Bronnen’, waarin problematische emissiebronnen van gewasbeschermingsmiddelen door de meest betrokken partijen worden onderzocht en per geval opgelost.

Assimilatiebelichting

Op 5 oktober 2004 zijn LTO Nederland en de Stichting Natuur en Milieu het plan van aanpak ‘Maatschappelijke belichting en afscherming in de glastuinbouw’ overeengekomen. Het plan voorzagt onder meer in de uitvoering van een onderzoeksprogramma, een traject ter vermindering van de lichtemissie voor bestaande bedrijven (inrichtingen) en één voor nieuw vestigende bedrijven. Ter uitvoering van het plan is tevens het gebruik van bepaalde lichtemissie-reducerende schermmaterialen subsidieel gesteld op grond van de milieu-investeringsaftrek (Mia) en de willekeurige afschrijving milieu-investering (Vamil).

In november 2006 zijn vervolgspraken gemaakt. Intentie van deze vervolgspraken is het verder terugdringen van de hinder, veroorzaakt door het toenemende gebruik van assimilatiebelichting, de toename van de lichtsterkte en de spreiding en uitbreiding van de glastuinbouw. De afspraken hebben voornamelijk betrekking op de mate (het percentage waarmee) waarin de lichtemissie moet worden gereduceerd en de lengte van de periode gedurende welke lichtemissie-reducerende maatregelen moeten zijn getroffen. Thans worden de nieuwe afspraken in het Besluit glastuinbouw verwerkt.

De hierboven geschetste ontwikkelingen hebben aanleiding gevormd voor wijziging van het Besluit glastuinbouw ten aanzien van de volgende onderwerpen:

- de verbruiksdoelstellingen;
- ontwikkeling van emissienormen voor meststoffen;
- goed gietwater en condenswater;
- assimilatiebelichting.

Voorts is van de gelegenheid gebruik gemaakt enige noodzakelijke kleine wijzigingen in het Besluit glastuin-

bouw door te voeren, alsmede een technische omissie in het Besluit glastuinbouw en het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij recht te zetten.

2. Wijzigingen

2.1. Verbruiksdoelstellingen

In het zorgplichtrapport wordt geadviseerd bijlage 1 van het Besluit glastuinbouw te wijzigen, omdat de systematiek van die bijlage aan het werken met zorgplichten in de weg zou staan⁶. Tevens heeft het rapport gewezen op de complexiteit van hoofdstuk 2 van bijlage 1 van het besluit. Op grond van dat hoofdstuk mag een bedrijf een overschrijding van de verbruiksdoelstellingen voor energie, gewasbeschermingsmiddelen of meststoffen binnen een bepaalde bandbreedte onderling compenseren, mits het bedrijf een bedrijfsmilieuplan heeft opgesteld.

Overeenkomstig zijn reactie op het rapport heeft het kabinet onderzocht of verbruiksdoelstellingen konden vervallen en zonodig worden vervangen door voorschriften die effectiever zijn met het oog op de realisatie van milieudoelstellingen. Tegelijkertijd is hoofdstuk 2 van bijlage 1 nader bezien. De mogelijkheden daartoe zijn aan de orde geweest in vergaderingen van de Stuurgroep Glastuinbouw en Milieu.

– *Schrappen verbruiksdoelstellingen substraatteelt*

De teelt van gewassen op substraat geschiedt in een systeem, los van de (onder)grond. Het betreft bijvoorbeeld gewassen die op tafels of boven een zogenoemd eb-vloedsysteem worden geteeld, maar ook kuipplanten en potplanten. In beginsel vindt geen onderlinge uitwisseling van – onder meer – meststoffen plaats tussen enerzijds het productiesysteem en anderzijds de bodem of het grondwater. Daardoor kunnen relatief eenvoudig voorschriften ten aanzien van de emissies vanuit het systeem worden gesteld. Dergelijke voorschriften verdienen, mede in het licht van de aanstaande implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Water, de voorkeur boven voorschriften ten aanzien van het verbruik. Het Besluit glastuinbouw stelt in voorschrift 11 en 12 van bijlage 3 regels ten aanzien

van het lozen als gevolg van substraatteelt.

Overigens bestaat er geen Europeesrechtelijke verplichting tot het stellen van verbruiksdoelstellingen voor substraatteelt en de teelt in potten of kuipen.

Met onderhavige wijziging van het Besluit glastuinbouw worden deze teelten uitgezonderd van de verbruiksdoelstellingen van stikstof en fosfaat (zie artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit).

De verbruiksdoelstellingen voor de grondgebonden teelt blijven ongewijzigd. Deze voorschriften zijn onderdeel van de Nederlandse implementatie van de Nitraatrichtlijn, zodat het schrappen van die voorschriften niet aan de orde is. Wel is overeenkomstig de aankondiging in de kabinetsreactie de doelmatigheid van de huidige indeling in gewassen en gewasgroepen onderzocht. Dit heeft niet geleid tot een andere clustering of globalere indeling van de verbruiksdoelstellingen

– *Gewasbeschermingsmiddelen*

Onderhavig wijzigingsbesluit schrapt de verbruiksdoelstellingen voor gewasbeschermingsmiddelen, zoals opgenomen in Bijlage 1 van het Besluit glastuinbouw (artikel I, onderdeel F, van onderhavig besluit). Discussie over de handhaafbaarheid van verbruiksdoelstellingen voor gewasbeschermingsmiddelen en beleidsontwikkelingen op het gebied van gewasbeschermingsmiddelen hebben eind 2005 geleid tot herziening van de strategie ten aanzien van gewasbeschermingsmiddelen.⁷ Tot dan toe was het beleid gericht op beperking van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen naast beperking van emissie van gewasbeschermingsmiddelen. Omdat de verbruiksdoelstellingen voor gewasbeschermingsmiddelen onvoldoende bijdragen aan de in de Nota Duurzame Gewasbescherming⁸ gestelde doelstelling van een reductie van 95% milieubelasting in 2010 ten opzichte van 1998 – ligt de focus nu op de emissie. Bij het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen moeten de daarvoor gelden wettelijke gebruiksvoorschriften worden nageleefd. Voorts dient een teler op grond van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden een gewasbeschermingsplan op te stellen, waarin wordt vermeld op

welke wijze uitvoering wordt gegeven aan de beginselen van goede gewasbeschermingspraktijken en geïntegreerde bestrijding. Ook voorziet het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden in een registratieplicht van gewasbeschermingsmiddelen.

Naast de wettelijke regulering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen worden in het kader van het project “Schone Bronnen” de grootste knelpunten ten aanzien van verontreiniging van oppervlaktewaterlichamen door gewasbeschermingsmiddelen gezamenlijk door sector en overheid aangepakt.

– *Bedrijfsmilieuplan-G*

De toediening van energie, meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen moet worden afgestemd op de behoeften van het gewas, door middel van toepassing van onderling samenhangende maatregelen. Ten eerste moet ingevolge het Besluit glastuinbouw inzicht bestaan in de teeltsituatie; om die reden is bijvoorbeeld het voeren van een meststoffenboekhouding en de analyse van bodemonsters voorgeschreven. Vervolgens dient een basishoogte aan voorzieningen optimaal te worden gebruikt; daarom dienen bedrijven onder meer natriumarm gietwater te gebruiken, gietwater efficiënter toe te dienen en in bepaalde situaties overtollig gietwater te hergebruiken. Ten derde dienen normen ten aanzien van het ten hoogste toegestane verbruik in acht te worden genomen.

Vanwege de samenhang tussen het gebruik van bepaalde voorzieningen (zoals toedieningstechnieken) en vermindering van het verbruik, bood het Besluit glastuinbouw tot nog toe de mogelijkheid het behalen van de verbruiksdoelstellingen in te passen in het investeringsritme van het bedrijf. Hoofdstuk 2 van bijlage 1 bepaalde daartoe dat een bedrijf een beperkte overschrijding van een norm tijdelijk mocht compenseren met een overschrijding van een of meer andere normen. Een enkele overschrijding noodzaakte daardoor niet onmiddellijk tot het treffen van maatregelen en het plegen van investeringen.

De onderlinge uitwisselbaarheid van de normen heeft zijn praktische betekenis verloren nu met onderhavig wijzigingsbesluit de verbruiksdoelstellingen voor gewasbeschermingsmiddelen

voor grondteelt en substraatteelt en de verbruiksdoelstellingen voor meststoffen bij substraatteelt worden geschrapt en die voor energie op termijn ingrijpend zullen wijzigen. Overigens is – voor zover bekend – nooit van de mogelijkheid tot compensatie gebruik gemaakt. Het hoofdstuk is daarom geschrapt (artikel I, onderdeel F, zeventiende lid, van het wijzigingsbesluit).

– *Verbruiksnormen voor akkerbouwbedrijven met kleine glasopstand*

De verbruiksdoelstellingen voor stikstof en fosfaat waren ingevolge de artikelen 4, eerste lid, en artikel 10, eerste lid, van het Besluit glastuinbouw tot nog toe alleen van toepassing op glastuinbouwbedrijven en op akkerbouwbedrijven met een permanente opstand van glas of kunststof van meer dan 2500 m². Voorschrift 13 van bijlage 3 van het Besluit glastuinbouw bepaalde dat op akkerbouwbedrijven met een permanente opstand van glas of kunststof van minder dan 2500 m², waarbij een lozing van drainagewater op oppervlaktewater plaatsvindt, de toediening van meststoffen moest zijn afgestemd op de behoefte van het gewas. Voorts bevatte voorschrift 13 een aantal meet- en registratieverplichtingen ten aanzien van stikstof en fosfaat voor deze bedrijven.

Ingevolge artikel 126, eerste lid, van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (hierna: Urm) zijn alleen bedrijven waarop de verbruiksdoelstellingen voor stikstof en fosfaat van bijlage 1 van het Besluit glastuinbouw van toepassing zijn, uitgezonderd van het bereik van de Meststoffenwet. Bijlage 1 is niet van toepassing op akkerbouwbedrijven met een permanente opstand van glas of kunststof van minder dan 2500 m². De Nitraatrichtlijn stelt echter voor alle grondteelten verbruiksdoelstellingen verplicht. Om die reden verklaart artikel 126 van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet de verbruiksdoelstellingen voor stikstof en fosfaat uit bijlage 1 bij het Besluit glastuinbouw van overeenkomstige toepassing op die akkerbouwbedrijven.

Om te voorkomen dat de akkerbouwbedrijven met een permanente opstand van glas of kunststof met een oppervlakte kleiner dan 2500 m² nu zowel aan de verbruiksdoelstellingen van bijlage 1 als de verplichting tot

evenwichtsbemesting van bijlage 3 moeten voldoen, wordt deze laatste verplichting geschrapt (artikel I, onderdeel H, tweede lid, van het wijzigingsbesluit). Hiermee komen tevens de overige verplichtingen genoemd in dit voorschrift, zoals bijvoorbeeld de verplichting om vier maal per jaar te bemonsteren en analyseren, te vervallen. Met betrekking tot administratieve verplichtingen, vallen akkerbouwbedrijven met een permanente opstand van glas of kunststof van minder dan 2500 m² onder de Meststoffenwet.

2.2. Rapportage ten behoeve van ontwikkeling emissiegrenswaarden meststoffen

Het Besluit glastuinbouw volgt ten aanzien van de voorschriften voor de lozing van drainwater, spuiwater en drainagewater drie sporen, gebaseerd op het algemene emissiebeleid uit de Vierde Nota waterhuishouding. Ten eerste dient de lozer het gebruik van grondstoffen te beperken. Hij kan daartoe bijvoorbeeld bepaalde toedieningstechnieken hanteren. Vervolgens dient hij hergebruik te bevorderen, bijvoorbeeld door gebruik van drainagewater als gietwater. Ten derde dient hij de restlozing te saneren, dat wil zeggen zodanig af te voeren dat verontreiniging van het oppervlaktewater wordt voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

De emissie-aanpak bestaat uit een aantal componenten. De waterschappen verzamelen gegevens omtrent de emissies van meststoffen. Op basis van deze – vrijwillig gerapporteerde en ter beschikking gestelde – gegevens worden de zogenoemde ‘grote lozers’ geïdentificeerd. De brancheorganisaties van het tuinbouwbedrijfsleven zullen bevorderen dat tuinbouwondernemers onderling van gedachten wisselen omtrent verschillen in emissies tussen bedrijven, met als doel vermindering van die emissies. Daarnaast worden op grond van het gewijzigde Besluit glastuinbouw emissiegegevens verzameld en geïnterpreteerd. Voorschrift 1.1.2 van bijlage 1 van het Besluit glastuinbouw, zoals gewijzigd door artikel I, onderdeel F, vierde lid, van het wijzigingsbesluit, voorziet daartoe in toezending van de benodigde emissiegegevens aan het bevoegd gezag. Deze gegevens worden gebruikt bij de ontwikkeling van

emissienormen voor meststoffen (stikstof en fosfor). Tevens zal een impuls worden gegeven aan innovatie, ter bevordering van de ontwikkeling van – wat betreft lozingen – (vrijwel) emissieloze kasteeltsystemen.

2.3. Goed gietwater en condenswater

Goed gietwater

Oppervlaktewater nabij een glastuinbouwbedrijf kan hoge gehalten aan meststoffen bevatten. Gebruik van dat oppervlaktewater als gietwater leidt ertoe dat weliswaar minder meststoffen per liter behoeven te worden toegevoegd, maar dat een overmaat aan liters gietwater aan het gewas moeten worden toegediend. Die ‘overdrain’ is nodig om gewaschade door zout te voorkomen. Het gebruik van natriumarm gietwater in plaats van oppervlaktewater heeft op twee manieren een positief effect op de emissie van meststoffen.

Alhoewel bij gebruik van natriumarm gietwater met een constante kwaliteit (zoals hemelwater) per liter meer meststoffen dienen te worden toegevoegd, kan de watergift nauwkeuriger op de behoeften van het gewas worden afgestemd, zonder risico's voor het gewas. Per saldo resteert door gebruik van natriumarm gietwater een lagere emissie van meststoffen dan bij gebruik van ander gietwater. Bovendien is gebruik van natriumarm gietwater noodzakelijk voor een optimaal hergebruik (‘recirculatie’) van drainagewater. Drainagewater is het gietwater dat niet door het gewas wordt opgenomen en dat door middel van een drainagesysteem wordt opgevangen. Drainagewater bevat meststoffen. Door drainagewater te mengen met natriumarm water en vervolgens als gietwater te gebruiken, behoeven minder meststoffen aan dat gietwater te worden toegevoegd en vermindert uiteindelijk de emissie van meststoffen, vergeleken met de situatie dat het drainagewater onmiddellijk zou worden geloosd.

Voor glastuinbouwbedrijven met substraatteelt geldt reeds op grond van het Besluit glastuinbouw (voorschrift 11, tweede lid, van bijlage 3) de verplichting te beschikken over een hemelwateropvangvoorziening met een opvangcapaciteit van ten minste 500 kubieke meter water per hectare teeltoppervlak, danwel over gietwater met een natriumgehalte gelijkwaardig

aan dat van hemelwater. Eenzelfde bepaling voor glastuinbouwbedrijven met grondgebonden teelt is ook reeds opgenomen in het Besluit glastuinbouw (voorschrift 14, tweede lid, van bijlage 3), maar gold tot nu toe niet voor glastuinbouwbedrijven die reeds vóór de inwerkingtreding van het Besluit glastuinbouw waren opgericht (voorschrift 20 van bijlage 3).

De eis van “goed gietwater is een belangrijke maatregel om te voldoen aan de doelstelling van de Nitraatrichtlijn (ten hoogste 50 mg/liter nitraat in grondwater).

Voor zowel de grondgebonden teelt als de substraatteelt ligt er dus een directe relatie tussen het beschikken over zoutarm gietwater, de uitspoeling van nutriënten naar het milieu en eutrofiering van het oppervlaktewater. Bedrijven die waren opgericht voor de inwerkingtreding van het Besluit glastuinbouw hoefden, door de formulering van het overgangsrecht in voorschrift 20 van bijlage 3, ook bij zogenaamde “vernieuwbouw” – dat wil zeggen de bouw van nieuwe kassen binnen het bestaande bedrijf – niet aan de eisen van voorschrift 14 te voldoen.

Het overgrote deel van de glastuinbouwbedrijven beschikt reeds over een hemelwateropvangvoorziening of beschikt op een andere wijze over “goed gietwater”.⁹ Met het oog op de noodzaak tot het verder terugdringen van de emissie van eutrofiërende stoffen naar het oppervlaktewater en grondwater vervalt de uitzondering voor bestaande bedrijven. Met onderhavige wijziging worden de glastuinbouwbedrijven met grondteelt die reeds bestonden voor de inwerkingtreding van het Besluit glastuinbouw verplicht ‘goed gietwater’ te gebruiken. Alle kassen dienen uiterlijk op 1 januari 2010 te beschikken over goed gietwater (artikel I, onderdeel H, van het wijzigingsbesluit).

Condenswater

De lozing van met gewasbeschermingsmiddelen verontreinigd condenswater is een belangrijke emissieroute van gewasbeschermingsmiddelen richting het oppervlaktewater en riolering¹⁰. Voorschrift 9 van bijlage 3 van het Besluit glastuinbouw bepaalt dat, indien een kas, waarin bestrijdingsmiddelen worden toegepast, niet

zodanig is gebouwd en onderhouden dat geen condenswater uit de kas kan treden, het eerste afstromende hemelwater dient te worden opgevangen in een opvangvoorziening met een bij dat voorschrift bepaalde inhoud. Het hemelwater kan immers met gewasbeschermingsmiddelen verontreinigd zijn door depositie van het uit de kas ontsnapte condens.

Tot nu toe gold de verplichting tot opvang van met condenswater vervuild hemelwater – met vervolgens gebruik als gietwater – niet voor bedrijven die op het moment van de inwerkingtreding van het Besluit glastuinbouw niet beschikten over een daartoe bestemde opvangvoorziening. Binnen twee jaar na inwerkingtreding van het besluit in 2002 zou deze verplichting in werking treden. Gezien de substantiële omvang van de emissie en mede met het oog op de verplichtingen van Kaderrichtlijn Water treedt met onderhavig besluit het voorschrift met ingang van 1 januari 2010 in werking voor alle kassen. De Stuurgroep Glastuinbouw en Milieu heeft positief over deze maatregel geadviseerd.

2.4. Regulering assimilatiebelichting

Een van de afspraken in het in paragraaf 1 genoemde Plan van Aanpak lichtemissie betreft de introductie van producteisen. Waar voorheen alleen een emissie-eis gedurende de donkerperiode was voorgeschreven, worden door onderhavig besluit aanvullende eisen gesteld: een permanente opstand moet in beginsel worden voorzien van een voldoende lichtemissiereducerende scherminstallatie.

Gelet op het streven om de lichtemissie vanuit de glastuinbouw verder te reduceren, en daardoor de lichthinder ten gevolge van deze emissie te beperken, zijn verdergaande voorschriften opgenomen voor de periode vanaf 2014. Alle permanente opstanden of gedeelten van opstanden waarin assimilatiebelichting wordt toegepast moeten zijn voorzien van een scherm dat alle lichtuitstraling kan terughouden.

In het wijzigingsbesluit wordt de mogelijkheid gecreëerd om in aanvulling op de voorschriften met betrekking tot de afscherming van kassen, maatwerkvoorschriften te stellen. Naast deze mogelijkheid bestaat voor

het bevoegd gezag de bevoegdheid om in een bestemmingsplan voorwaarden te verbinden aan het afschermen van kassen bij toepassing van assimilatiebelichting. Het gaat hier om een bevoegdheid op grond van de Wet op de ruimtelijke ordening. In recente jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State wordt bevestigd dat deze bevoegdheid naast de voorschriften van het Besluit glastuinbouw bestaat, aangezien het afschermen van kassen tegen lichtuitstraling overlast kan voorkomen of verminderen en derhalve van invloed is op het woon- en leefklimaat in de omgeving. De Habitatrichtlijn¹¹ verplicht dat voorafgaand aan de realisatie van bepaalde projecten onderzoek wordt gedaan naar de gevolgen van de projecten voor een aangewezen Natura 2000-gebied. In de Natuurbeschermingswet 1998¹² is bepaald dat voor projecten die de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een dergelijke Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een verstrend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen een vergunning vereist is. Deze vergunningplicht staat los van de toetsing op grond van de Wet milieubeheer. De individuele beoordeling in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 leidt tot de situatie waarin bij de oprichting of wijziging van een inrichting in of nabij een Natura 2000-gebied niet alleen het Besluit glastuinbouw in acht moet worden genomen, maar ook moet onderzocht worden of voor deze oprichting of wijziging een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 is vereist.

3. Effecten op het milieu

Glastuinbouwactiviteiten hebben negatieve effecten op het milieu. Het Besluit glastuinbouw richt zich op de beheersing en terugdringing van die effecten. Over de milieueffecten van de belangrijkste wijzigingen van het Besluit glastuinbouw wordt het volgende opgemerkt.

Verbruiksdoelstellingen voor meststoffen bij substraatteelt

De verbruiksdoelstellingen voor meststoffen in de substraatteelt, waaronder ook de teelt in potten en kuipen wordt begrepen, worden geschrapt. In

het Besluit glastuinbouw zijn voor het gebruik van meststoffen in de substraatteelt emissiebeheersingsmaatregelen, te denken valt aan het gebruik van goed gietwater of het treffen van een hemelwateropvangvoorziening, opgenomen. Het gebruik van deze maatregelen verdient, vanwege een grotere nauwkeurigheid ten aanzien van de daadwerkelijke emissie van meststoffen, de voorkeur boven de verbruiksdoelstellingen. Een en ander zal derhalve een positief milieu-effect met zich meebrengen.

Goed gietwater

In paragraaf 2.3 van de toelichting is uiteengezet dat het gebruik van goed, natriumarm gietwater twee doelen dient. Dergelijk gietwater is een noodzakelijke voorwaarde voor het optimaal hergebruik van drainwater en drainagewater. Daarnaast reduceert het, los van eventueel hergebruik, de emissies van meststoffen naar oppervlaktewater en grondwater.

Voor glastuinbouwbedrijven met substraatteelt geldt reeds de verplichting om te beschikken over een hemelwateropvangvoorziening, dan wel over gietwater met een natriumgehalte dat gelijkwaardig is aan dat van hemelwater. Ook voor een groot aantal glastuinbouwbedrijven met grondgebonden teelt gold deze verplichting. Er bestond echter een uitzondering voor bepaalde bedrijven die zijn opgericht voor inwerkingtreding van het Besluit glastuinbouw. Met het onderhavige besluit wordt deze uitzondering opgeheven: alle bestaande bedrijven moeten goed gietwater gebruiken, hetgeen met zich meebrengt dat de emissie van meststoffen naar het oppervlaktewater en het grondwater wordt verminderd.

De mate van emissiereductie verschilt per bedrijf en per tijdseenheid en is afhankelijk van aspecten als toegepaste teelt, omvang van meststoffenverbruik en bedrijfsmanagement en van exogene factoren als grondsoort onder het grondteeltbedrijf en het weer. Het milieurendement kan niet exact worden bepaald.

Verbruiksdoelstellingen voor gewasbeschermingsmiddelen

De verbruiksdoelstellingen voor gewasbeschermingsmiddelen worden

geschrapt. In het Besluit glastuinbouw zijn voorschriften opgenomen ter beperking van de emissie van gewasbeschermingsmiddelen, hierbij kan gedacht worden aan het opvangen van met gewasbeschermingsmiddelen verontreinigd condenswater. Daarnaast gelden wettelijke gebruiksvoorschriften voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, die moeten worden nageleefd. Deze maatregelen zorgen voor ten minste een zelfde mate van bescherming van het milieu als het naleven van de verbruiksdoelstellingen. Het schrappen van de verbruiksdoelstellingen heeft, gelet op het voorgaande, dan ook een neutraal effecten op het (aquatisch) milieu.

Condenswater

De lozing van gewasbeschermingsmiddelen (onder meer zogenoemde zwarte-lijststoffen) heeft sterk negatieve effecten op de oppervlaktewaterkwaliteit en dient daarom te worden voorkomen. Bij de meeste kasconstructies treedt een deel van het condenswater buiten de kas op het kasdek en in de regengoot. Dat condenswater is doorgaans verontreinigd met gewasbeschermingsmiddelen. In het Besluit glastuinbouw wordt reeds bepaald dat het hemelwater dat vervuild is met condenswater uit de kas, moet worden opgevangen. Deze verplichting gold echter niet voor bedrijven die op het moment van inwerkingtreding van het Besluit glastuinbouw niet beschikten over een opvangvoorziening. Met onderhavig besluit wordt deze uitzondering opgeheven: vanaf 2010 moeten alle bedrijven beschikken over een opvangvoorziening, hetgeen een positief effect heeft op de emissie van gewasbeschermingsmiddelen: deze wordt verminderd.

Assimilatiebelichting

Het gebruik van assimilatiebelichting in kassen zorgt voor een lichtemissie vanuit deze kassen, die de duisternis verstoort en daarnaast verantwoordelijk wordt gehouden voor verstoring van de nachtrust. Ondanks het gegeven dat tot dusver een relatie tussen de lichtemissie en lichthinder niet wetenschappelijk kan worden aangetoond, streven LTO/Glaskracht en Stichting Natuur en Milieu in gezamenlijkheid naar een oplossing om een en ander te controleren. In november 2006 hebben SNM en

LTO/Glaskracht in hun Plan van Aanpak lichtemissie vervolgafspraken over assimilatieverlichting opgesteld. Een en ander heeft onder meer geleid tot het vaststellen van producteisen, een uitbreiding van de donkerteperiode en een regeling voor de nachtrust. De afspraken leiden zeker tot een forse verbetering ten opzichte van de bestaande situatie, in die zin dat de lichtemissie vanuit kassen verder wordt beperkt.

Externe veiligheid

In het verleden heeft de Commissie voor Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen de zogenoemde CPR-richtlijnen uitgebracht. Inmiddels is de commissie opgeheven en zijn de richtlijnen geactualiseerd en opnieuw uitgegeven in de publicatiereeks 'Gevaarlijke Stoffen' (PGS). Het Besluit glastuinbouw is op deze ontwikkeling aangepast. De actualisatie van de betreffende publicaties brengt niet met zich mee dat er zwaardere dan wel minder strenge eisen gaan gelden. De verwijzingen in het Besluit glastuinbouw naar de PGS-publicaties hebben dan ook geen inhoudelijke gevolgen op het gebied van de externe veiligheid rondom een glastuinbouwbedrijf.

Energie

Enkele glastuinbouwbedrijven vallen onder het systeem van de handel in broeikasgasemissierechten (titel 16.2 van de Wet milieubeheer). De verbruiksdoelstellingen voor energie die zijn opgenomen in bijlage 1 van het Besluit glastuinbouw, mogen op grond van artikel 8.13a van de Wet milieubeheer niet langer voor deze bedrijven gelden. Nu de aanpassing van het Besluit glastuinbouw niet met zich meebrengt dat voor de betreffende bedrijven geen energiedoelstellingen meer gelden, heeft het schrappen van de verbruiksdoelstellingen uit bijlage 1 voor deze bedrijven een neutraal milieu-effect.

4. Effecten voor het bedrijfsleven

Administratieve lasten

De lasten voor het bedrijfsleven kunnen worden onderscheiden in 'administratieve lasten' en 'uitvoeringslasten'. Deze paragraaf beperkt zich tot de administratieve lasten. Onder het begrip administratieve lasten wordt in dit kader verstaan de kosten voor het

bedrijfsleven om te voldoen aan de meldings- en informatieverplichtingen die voortvloeien uit de regelgeving. Het gaat om het verzamelen, bewerken, registreren, bewaren en ter beschikking stellen van informatie aan de overheid.

Het Besluit glastuinbouw begrootte de administratieve lasten op het moment van inwerkingtreding op 18.254.575 euro. Sinds een herberekening van de lasten bedragen de lasten in euro's per jaar:

Onderwerp	Administratieve lasten
Artikelen	1.110.600
Bijlage 1	18.349.400
Bijlage 2	2.216.000
Bijlage 3	8.533.200
Totale administratieve lasten	30.209.200

De bedragen zijn indicatief en gedeeltelijk gebaseerd op schattingen.

Een wijziging van het besluit in juli 2006 verminderde de administratieve lasten met een bedrag van 145.000 euro. De onderhavige wijziging van het besluit leidt tot een lastenvermindering ten bedrage van ongeveer 7.973.343 euro per jaar. Dit bedrag wordt grotendeels toegerekend aan wijzigingen in bijlage 1 en is als volgt samengesteld:

Vermindering van lasten wordt bereikt door het laten vervallen van voorschriften:

Voorschrift	externe kosten	interne kosten	aantal bedrijven	aantal handelingen	kosten per jaar (euro)
Hoofdstuk 2 Bedrijfsmilieu-plan-G	800	-	9.300	372	297.600
3.1.1: registreren werkzame stof	-	22,69	9.300	13	2.743.100
3.1.2: berekenen gebruik werkzame stof	-	3,78	9.300	13	457.200
3.1.3: jaarlijkse rapportage werkzame stof	-	22,69	9.300	1	211.000
3.2.1: registreren beginvoorraad bestrijdingsmiddelen	-	22,69	9.300	1	211.000
3.2.2: registreren gegevens bestrijdingsmiddelen	-	22,69	9.300	1	209.300
3.2.3: archiveren registraties bestrijdingsmiddelen	-	11,25	9.300	1	104.600
3.1.1: registreren stikstof én fosfor	-	45,38	3.162	13	1.865.390
3.1.2: berekenen stikstof én fosfor	-	7,56	3.162	13	310.761
3.1.3 jaarlijkse rapportage stikstof én fosfor	-	45,38	3.162	1	143.492
bijlage 3: voorschrift 13, tweede lid trekken grondmonster	-	11,34	6.000	4	272.300
bijlage 3: voorschrift 13, tweede lid analyse grondmonster	40	-	6.000	1	240.000
bijlage 3: voorschrift 13, tweede lid registratie gegevens	-	11,34	6.000	12	816.800
bijlage 3: voorschrift 13, tweede lid eindregistratie en bewaring gegevens	-	15,12	6.000	1	90.800
Totaal					7.973.343

De wijziging van het Besluit glastuinbouw voorziet in een forse reductie van de administratieve lasten. Hierbij passen de volgende kanttekeningen.

1. Volgens gegevens van het CBS bestaat de glastuinbouwsector thans ongeveer uit 8.300 bedrijven. Teneinde een eventuele lastenreductie helder in beeld te brengen, is bij de berekeningen uitgegaan van het aantal bedrijven en het prijspeil op het moment van inwerkingtreding van het Besluit glastuinbouw (2002).
2. Zoals eerder aangegeven is voor zover bekend geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid een bedrijfsmilieuplan op te stellen. Bedrijven hebben voor dit instrument waarschijnlijk geen kosten gemaakt, zodat het schrappen van de mogelijkheid feitelijk geen lastenvermindering oplevert.
3. Het systeem met verbruiksdoelstellingen, metingen en registraties uit bijlage 1 van het besluit is gebaseerd op het systeem dat wordt gebruikt door de stichtingen MPS en Groeinet. Indien bedrijven dan ook deelnemen aan beide certificeringsschema's zullen lasten – hoewel zij niet langer worden aangemerkt als administratieve lasten – feitelijk geheel of gedeeltelijk blijven drukken op de bedrijven.
Een merkbare lastenvermindering voor bedrijven zal met name optreden door het schrappen van de voorschriften 3.1.1 tot en met 3.1.3 en de voorschriften 3.2.1 tot en met 3.2.3.
4. Ongeveer 34% van de 9.300 bedrijven teelt op substraat. De verbruiksdoelstellingen voor stikstof en fosfor worden voor die bedrijven geschrapt.
5. Anders dan aangenomen in de administratieve-lastenberekening was voorschrift 13 niet op alle bedrijven met grondteelt van toepassing, maar alleen op bedrijven met ondersteunend glas (glasoppervlakte <2.500 m²).
6. De laatste kolom geeft niet exact het resultaat van de berekening, als gevolg van afrondingen in de voorgaande kolommen.

De administratieve lasten nemen toe door uitbreiding van voorschrift 1.1.2 met de onderdelen i en j uit bijlage 1.

Voorschrift	externe kosten	interne kosten	aantal bedrijven	aantal handelingen	kosten per jaar (euro)
1.1.2 rapportage emissiegegevens	-	45	9.300	1	422.000

Samenvattend komt het bovenstaande op het volgende neer:

Administratieve lasten voor inwerkingtreding van dit besluit: € 30.209.200
Lastenvermindering door inwerkingtreding van dit besluit: € 7.973.343
Lastenvermeerdering door inwerkingtreding van dit besluit: € 422.000
Totale lastenvermindering door inwerkingtreding van dit besluit: € 7.551.343
Administratieve lasten na inwerkingtreding van dit besluit: € 22.657.857

Op 23 augustus 2007 heeft het Adviescollege toetsing administratieve lasten (hierna: ACTAL) geadviseerd om dit besluit in te dienen nadat rekening is gehouden met hun opmerkingen. Naar aanleiding van het advies van ACTAL is, mede op basis van reacties uit het bedrijfsleven, in het overzicht van de administratieve lasten verduidelijkt welke lasten voor het bedrijfsleven merkbaar verminderen.

Uitvoeringslasten

De aanleg van voorzieningen brengt uitvoeringslasten met zich mee.

Het voorschrift tot het gebruik van natriumarm gietwater vertaalt zich meestal in aanleg van een hemelwateropvangvoorziening met een inhoud van tenminste 500 m³ per hectare. De lasten per vierkante meter teeltoppervlak zijn afhankelijk van de exacte situering van de permanente opstanden (wateren de kassen af naar de voorziening, of niet), de beschikbare ruimte en dergelijke. Een alternatief tot het verkrijgen en gebruiken van natriumarm gietwater is de toepassing van omgekeerde osmose. Deze optie wordt wel toegepast in gevallen waarin als gevolg van de beperkt beschikbare ruimte op het bedrijf of de nabije omgeving, de aanleg van een hemelwateropvangvoorziening onevenredig kostbaar wordt. De kosten zijn hoger dan voor een gemiddelde hemelwateropvangvoorziening; bijkomend nadeel is dat door toepassing van omgekeerde osmose een nieuwe afvalwaterstroom ontstaat (brijn), die verantwoord moet worden verwerkt. Die verwerking brengt overigens meestal geen lasten met zich mee, maar de totstandkoming van de afvalwaterstroom is milieuhygiënisch minder gewenst.

In een aantal gevallen kan de hemelwateropvangvoorziening worden gecombineerd met de opvangvoorziening als bedoeld in voorschrift 9 van bijlage 3. Die situatie leidt tot substantieel lagere lasten dan de gevallen waarin beide voorzieningen gescheiden worden aangelegd. In dat laatste geval kan een alternatief voor de aanleg van een opvangvoorziening de voorkeur verdienen. Dergelijke alternatieven zijn het gebruik van vierkant ingelegd glas of het kitten van de kier tussen glas en goot. De vraag welk alternatief economisch het meest geschikt is, wordt bepaald door de omstandigheden in het concrete geval, zoals de omvang en de leeftijd van de permanente opstanden.

Als gevolg van het voorgaande variëren de lasten voor aanleg van een opvangvoorziening of een gelijkwaardig alternatief tussen enkele tientallen en enkele tienduizenden euro's per hectare teeltoppervlak. Het is aan het bedrijf om binnen de wettelijke randvoorwaarden de meest kosteneffectieve uitvoering van het voorschrift te kiezen. De afschrijvingstermijn bedraagt meestal tien jaar.

Een hemelwateropvangvoorziening is in omvang honderd keer groter dan de hierboven bedoelde opvangvoorziening, zodat de lasten per vierkante meter teeltoppervlak, per jaar hoger zijn. Omdat echter de lasten van eerstgenoemde voorziening niet altijd in hoofdzaak een gevolg zijn van de opvangvoorziening zelf (de silo, het bassin), maar van het leidingenwerk (voor zover dat moet worden gewijzigd), nemen de lasten niet rechtvaardig toe. Voor de opvangvoorziening kan immers eveneens aanleg van leidingenwerk nodig zijn. De lasten voor aanleg van een hemelwateropvangvoorziening kunnen oplopen tot enkele tienduizenden euro's per hectare teeltoppervlak (afschrijvingstermijn tien jaar). In deze schatting zijn positieve bedrijfseffecten van de hemelwateropvangvoorziening buiten beschouwing gelaten. Het gebruik van hemelwater vermindert namelijk het risico op gewasschade, als gevolg van gebruik van slootwater als gietwater. Het aantal bedrijven dat de komende jaren beide voorzieningen zal aanleggen, is niet bekend. Schattingen variëren tussen 'enkele' en ongeveer duizend. In geval van nieuwbouw worden de voorschriften in acht genomen. En veel bedrijven hebben in de periode 1995-2002, maar ook in de jaren daarna, de voorzieningen reeds aangelegd.

In paragraaf 1.5 van bijlage 2 van het besluit is de verplichting om een permanente opstand van glas of kunststof te voorzien van een lichtscherminstallatie. Hierbij moet worden opgemerkt dat deze verplichting voortvloeit uit het hiervoor reeds genoemde Plan van aanpak lichtemissie, dat door Stichting Natuur en Milieu en LTO Glaskracht is opgesteld. Uit informatie die beschikbaar is gesteld door de sector lopen de investeringskosten om een dergelijke installatie aan te brengen uiteen van 3 tot 10 euro per m². Een meer precie-

ze schatting is niet te geven: de kosten zijn afhankelijk van het investeringsmoment, al dan niet tijdens een teeltwisseling, en van het kastype. In het verleden was de verplichting een lichtscherminstallatie aan te brengen niet opgenomen, maar er was wel voorgeschreven dat in een bepaalde periode geen lichtemissie mocht plaatsvinden indien de bovenzijde van de opstand onvoldoende afscherming bood. Een deel van de tuinders heeft derhalve de permanente opstand reeds voorzien van een lichtscherminstallatie. Bij de aanleg daarvan kon in voorkomende gevallen gebruikt worden gemaakt van de milieu-investeringsaftrek (Mia) en de willekeurige afschrijving milieu-investering (Vamil). Naar schatting door de sector gaat het om 300-500 bedrijven die nog een scherminstallatie moeten installeren.

In het besluit zijn verschillende overgangstermijnen opgenomen, waarbij rekening is gehouden met de afschrijvingstermijn van bestaande lichtscherminstallaties. Daarnaast kan worden opgemerkt dat het aanbrengen van een lichtscherminstallatie ook positieve bedrijfseffecten met zich mee brengt. De aanwezigheid van afscherming zorgt namelijk voor een lager gebruik van energie, doordat de warmte in een permanente opstand langer blijft hangen.

5. Effecten voor uitvoering en handhaving

In het besluit wordt een aantal verbruiksdoelstellingen geschrapt. Omdat andere verbruiksdoelstellingen blijven gehandhaafd, heeft het schrappen kwalitatief geen effecten voor de uitvoering en handhaafbaarheid. De wijzigingen die het gevolg zijn van het omzetten van de CPR-richtlijnen naar PGS-richtlijnen, zijn niet van dien aard dat daardoor noemenswaardige effecten zullen optreden.

De voorziening die behoort bij het voorkomen van de lozing van condenswater, en ook de lichtafscherming als bedoeld in paragraaf 1.5 is (meestal) visueel waarneembaar. Een dergelijk voorschrift is relatief eenvoudig handhaafbaar.

In het algemeen zijn leidingwater en oppervlaktewater niet te beschouwen als gietwater met een natriumgehalte dat vergelijkbaar is aan hemelwater. In twijfelgevallen kan het bevoegd

gezag het natriumgehalte eenvoudig, met marginale kosten bepalen.

Bij totstandkoming van het wijzigingsbesluit is het onderdeel met betrekking tot assimilatiebelichting onderwerp geweest van een toets ten aanzien van de handhaafbaarheid, de uitvoerbaarheid en de fraudebestendigheid (hierna: de HUF-toets), uitgevoerd door de VROM-inspectie. De VROM-inspectie constateert dat in de ontwerpfasen overleg is gevoerd met handhavingsorganisaties en dat kritische opmerkingen van deze organisaties hebben geleid tot positieve aanpassingen van de ontwerpteksten. De handhavingsorganisaties zijn akkoord gegaan met de voorgestelde lijn. Naast dit overleg heeft de VROM-inspectie in het kader van de HUF-toets nog een aantal opmerkingen geplaatst. Zo adviseert de VROM-inspectie onder meer om de verlichtingssterkte op een andere wijze te beschrijven en om de tekst van de voorschriften 1.5.4 en 1.5.5 aan te passen, in die zin dat oplossingen die een afscherming van de lichtuitstraling met meer dan 95% niet langer onmogelijk wordt gemaakt. Beide adviezen zijn overgenomen.

6. Notificatie

Het ontwerpbesluit is gemeld aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen (notificatienummer .../.../NL) ter voldoening aan richtlijn nr. 98/34/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatemaatschappij, zoals gewijzigd bij richtlijn nr. 98/48/EG van 20 juli 1998.

Deze bepalingen zijn verenigbaar met het vrije verkeer van goederen.

II. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Onderdeel A

Dit onderdeel strekt tot actualisering van de definitiebepalingen van artikel 1, eerste lid, van het Besluit glastuinbouw. Hieronder worden de belangrijkste wijzigingen toegelicht.

Zo vervallen de definitiebepalingen ten aanzien van de CPR-richtlijnen (onderdelen h tot en met j). Deze richtlijnen, afkomstig van de Commissie voor Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen, zijn geactualiseerd en opnieuw uitgegeven in de vorm van zogenaamde PGS-richtlijnen (publicatiereeks 'Gevaarlijke Stoffen'). In de CPR-richtlijnen was de indeling van gevaarlijke stoffen gebaseerd op de Wet milieugevaarlijke stoffen (Wms), in de PGS-richtlijnen worden stoffen ingedeeld in klassen uit ADR.

Daarom worden met onderhavige wijziging nieuwe definitiebepalingen opgenomen van ADR en PGS 7 (onderdeel a nieuw en onderdeel dd nieuw).

Het doel van de PGS-publicaties is in hoofdlijnen hetzelfde als het doel van de CPR-richtlijnen, te weten het geven van een overzicht, op basis van actuele technieken, van voorschriften die kunnen worden toegepast door overheden bij de vergunningverlening, het opstellen van algemene regels en het toezicht op inrichtingen waar gewerkt wordt met gevaarlijke stoffen, waaronder tevens de opslag en het transport van gevaarlijke stoffen wordt verstaan. De publicaties zijn tot stand gekomen op basis van actuele kennis en na overleg tussen Rijk, IPO, VNG en bedrijfsleven (VNO-NCW, MKB-Nederland) over de maatschappelijke gevolgen van het hanteren van de publicaties in de praktijk van vergunningverlening en toezicht. De publicaties zijn een advies aan het betreffende bevoegd gezag, waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken. In voorkomende gevallen moet een publicatie worden beoordeeld op haar toepasbaarheid in de betreffende specifieke situatie. Het ligt in de rede dat afwijkingen van de publicaties worden gemotiveerd. Dat geldt zowel voor afwijkingen voorgesteld door degene die de inrichting heeft als door het bevoegd gezag. De publicaties zijn terug te vinden op de website van het Ministerie van VROM: www.minvrom.nl, dossier Externe Veiligheid, onder publicaties.

Gevaarlijke stoffen

Daarnaast wordt ook de begripsbepaling van gevaarlijke stoffen (nieuw onderdeel n) aangepast naar aanleiding van de vervanging van de CPR-richtlijnen door de PGS-richtlijnen.

De richtlijn PGS 15 'Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen; Richtlijn voor brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid', VROM (juni 2005), beschrijft voor de regulier voorkomende verpakte gevaarlijke stoffen de wijze van opslag, conform de stand der techniek. De PGS 15 is op bepaalde punten verschillend van de CPR 15-1, CPR 15-2 en CPR 15-3. Een belangrijk verschil met de CPR 15 is dat in de PGS 15 de indeling van stoffen in gevarenklassen wordt gebruikt op basis van de vervoerswetgeving (ADR) en niet meer, zoals voorheen, op basis van de Wet milieugevaarlijke stoffen (Wms). Inhoudelijk zijn er enkele belangrijke verschillen, omdat bepaalde stoffen in verpakking voorheen op grond van de Wms wel als gevaarlijk worden beschouwd en op grond van ADR niet (en visa versa).

Maatwerkvoorschrift

Verder wordt een nieuwe begripsbepaling toegevoegd van maatwerkvoorschrift (onderdeel w nieuw). Dit vloeit voort uit de wijziging van de Wet milieubeheer (Modernisering van de algemene milieuregels voor inrichtingen, Kamerstukken II 2005-06, 30 483), die op 1 januari 2008 in werking is getreden. Een van de wijzigingen is dat in artikel 8.42 de term 'nadere eis' is vervangen door het ruimere 'voorschriften'. Deze voorschriften worden aangeduid als maatwerkvoorschriften, zoals in het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (het Activiteitenbesluit). Om daarmee tot uitdrukking te brengen dat het hierbij gaat om het maatwerk dat noodzakelijk is wanneer gewerkt wordt met algemene regels. In het gros van de gevallen zullen de algemene regels volstaan, echter in het enkele geval dat de algemene regels niet passend zijn, zal maatwerk mogelijk moeten zijn. De maatwerkvoorschriften kunnen twee verschijningsvormen hebben, namelijk een ambtshalve beschikking waarbij het bevoegd gezag aanvullende eisen stelt (onderdeel a) dan wel een ontheffing waarbij het bevoegd gezag de daarbij aangewezen bepalingen niet van toepassing verklaart al dan niet onder het stellen van beperkingen of voorwaarden (onderdeel b). Uit de aard van de bepaling waarin de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften is opgenomen wordt

duidelijk welke verschijningsvormen het maatwerkvoorschrift in het desbetreffende geval kan hebben. Het stellen van aanvullende eisen kan ook inhouden dat er bij maatwerkvoorschrift een nadere invulling wordt gegeven aan een bepaling. Voor een verdere toelichting kan verwezen worden naar het algemeen deel van de memorie van toelichting (Tweede Kamer, 2005-2006, 30483, nr. 3, blz. 6) en naar het artikelsgewijze deel (blz. 16).

De wijziging van de Wm op dit punt leidt tot wijziging van het Besluit glastuinbouw in die zin dat de term 'nadere eis' telkens wordt vervangen door maatwerkvoorschriften.

Object categorie I

Verder wordt een definitiebepaling opgenomen van object categorie I (onderdeel aa nieuw). In deze definitiebepaling worden twee bestaande definitiebepalingen samengevoegd. De begripsbepaling van aaneengesloten woonbebouwing (onderdeel a) vervalt en wordt opgenomen in onderdeel 1 van deze begripsbepaling; de begripsbepaling van gevoelig object (onderdeel r) is verwerkt in onderdeel 2.

Vloeibare brandstof (onderdeel hh nieuw)

Met deze definitiebepaling, en het laten vervallen van de definitiebepaling brandbare vloeistof (onderdeel d), wordt beter aangesloten bij de indeling van deze stoffen op basis van de Wet op de accijns. De Wet op de accijns onderscheidt in artikel 26 verschillende soorten minerale oliën aan de hand van internationaal vastgestelde UN-codes. De verschillende klassen zijn:

- methaan (bijvoorbeeld aardgas)
- vloeibaar gemaakt petroleumgas (bijvoorbeeld LPG)
- lichte olie (bijvoorbeeld benzine)
- halfzware olie (bijvoorbeeld kerosine en petroleum)
- gasolie (bijvoorbeeld diesel en huisbrandolie)
- zware stookolie.

Het begrip 'vloeibare brandstof' wordt zo gedefinieerd dat alleen de klassen van stoffen die vloeibaar zijn bij atmosferische druk en gemiddelde buitentemperaturen er onder vallen. Dit zijn lichte olie, halfzware olie en gasolie. Door aan te sluiten bij deze indeling is het onderscheid dat voorheen werd gemaakt tussen vloeibare

brandstoffen en brandbare vloeistoffen niet meer relevant.

Tot slot zijn de definities van biocide en gewasbeschermingsmiddel (onderdeel g nieuw en p nieuw) toegevoegd vanwege de inwerkingtreding van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden.

Onderdeel B

Met onderdeel B wordt de definitie van glastuinbouwbedrijf type A in artikel 2, onderdeel b, geactualiseerd. De definitie wordt aangepast aan de onlangs gewijzigde Wet milieubeheer. Die wijziging leidt er tevens toe dat de systematiek van vergunningverlening en algemene regels, zoals neergelegd in hoofdstuk 8 van de wet, is aangepast. Voorheen gold als uitgangspunt dat een bedrijf een milieuvergunning diende te hebben, tenzij het onder de algemene regels krachtens artikel 8.40 van de Wet milieubeheer viel. Na genoemde wijziging van de Wet milieubeheer valt een inrichting onder de algemene regels, tenzij een deel daarvan is uitgezonderd. In bijlage 1 bij het Activiteitenbesluit, wordt een overzicht van categorieën van inrichtingen gegeven, waarvoor de vergunningplicht blijft gelden. Onder onderdeel b worden inrichtingen die onder de werking van het Besluit glastuinbouw voor zover het een glastuinbouwbedrijf type A betreft, genoemd. Artikel 2, onderdeel b, bepaalt welke inrichtingen als een glastuinbouwbedrijf type A worden gekwalificeerd, maar bepaalt niet langer dat deze bedrijven vergunningplichtig zijn. Dit wordt immers reeds geregeld in het Activiteitenbesluit.

De criteria op grond waarvan een glastuinbouwbedrijf wordt aangemerkt als een glastuinbouwbedrijf type A is in het Besluit glastuinbouw waar mogelijk in overeenstemming gebracht met de criteria voor vergunningplicht, zoals genoemd in bijlage 1 bij het Activiteitenbesluit.

Verder wordt de definitie van glastuinbouwbedrijf type A geactualiseerd inzake de opslag van kunstmeststoffen (artikel 2, onderdeel b, onder 9°). De definitie wordt geactualiseerd omdat PGS 7 is geactualiseerd en gewijzigd. Hierbij zijn de indeling in categorieën van groepen kunstmest-

stoffen en de voorschriften voor de opslag daarvan veranderd. Dit heeft beperkte gevolgen voor de werksfeer. Onder het oude besluit en de oude PGS 7 was de opslag van kunstmeststoffen type B en C uitgesloten. In het aangepaste artikel 2, onderdeel b, onder 9°, is de opslag van 50 ton kunstmeststoffen behorende tot groep 2 toegestaan. Deze groep kunstmeststoffen behoorde voorheen tot de oude groep B. Omdat de geactualiseerde PGS 7 geen eisen stelt aan de opslag van deze groep kunstmeststoffen is er geen belemmering om de opslag van deze groep kunstmeststoffen toe te staan binnen de werksfeer van het onderhavige besluit. De publicatie is te vinden op de website van het Ministerie van VROM: www.minvrom.nl.

Onderdeel C

Met deze wijziging wordt geregeld dat de verbruiksdoelstellingen voor substraatteelt (waaronder ook pot- en kuipplanten worden begrepen) vervallen. Voor de toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 2, paragraaf 1, van het algemeen deel van de nota van toelichting.

Onderdeel D

Met onderdeel D wordt de term nadere eisen in artikel 6 van het Besluit glastuinbouw telkens vervangen door de term maatwerkvoorschriften. De achtergrond van deze wijziging is reeds toegelicht bij Onderdeel A.

Artikel 6 geeft aan met betrekking tot welke onderwerpen het bevoegd gezag maatwerkvoorschriften mag stellen. Een nadere uitwerking van deze bevoegdheid is opgenomen in hoofdstuk 4 van bijlage 2. Alhoewel het bevoegd gezag de keuze heeft om van haar bevoegdheid tot het opleggen van een maatwerkvoorschrift gebruik te maken, en het bevoegd gezag daarbij vrij is in de wijze van invulling van deze bevoegdheid, reikt de bevoegdheid voor het opleggen van maatwerkvoorschriften vanzelfsprekend niet verder dan bepaald in de specifieke bepalingen van hoofdstuk 4 van bijlage 2 van dit besluit. Het bevoegd gezag kan dus slechts maatwerkvoorschriften stellen binnen de in het desbetreffende voorschrift gegeven ruimte. Indien een maatwerk-

voorschrift uit dit besluit bijvoorbeeld stelt dat voorzieningen opgelegd kunnen worden die nodig zijn om aan een bepaalde norm uit het besluit te voldoen, dan behelst dit niet tevens de bevoegdheid voor het bevoegd gezag om op basis van deze bepaling een onderzoeksverplichting op te leggen. Bij de invulling van de beslissingsvrijheid die op grond van het besluit aan het bevoegd gezag wordt toegekend is zij niet geheel vrij. Allereerst dient het betreffende bestuursorgaan bij de besluitvorming binnen de kaders van artikel 8.40, tweede en derde lid, van de Wet milieubeheer te blijven. Daarnaast dient het bestuursorgaan de geschreven en ongeschreven beginselen van behoorlijk bestuur in acht te nemen.

Onderdeel E

Deze wijziging houdt een uitbreiding in van de gegevens die moeten worden overgelegd bij de melding van de oprichting van een glastuinbouwbedrijf type B op grond van artikel 7, vierde lid, van het besluit. Nieuw is dat ook de verlichtingssterkte van de assimilatiebelichting moet worden aangegeven. De achtergrond hiervan is de volgende.

Het gebruik van assimilatiebelichting in permanente opstanden heeft de uitstraling van licht tot gevolg. In paragraaf 1.5 worden voorschriften gesteld aan het gebruik van assimilatiebelichting. Onder meer wordt bepaald dat van zonsondergang tot zonsopgang de toepassing van assimilatiebelichting met een verlichtingssterkte van meer dan 15.000 Lx/m² alleen is toegestaan indien de opstand op zodanige wijze is afgeschermd dat ten minste 98% van de lichtuitstraling wordt gereduceerd. Voor de handhaving van dit voorschrift is het nodig dat gegevens over geïnstalleerd elektrisch vermogen en lamptype beschikbaar zijn waaruit de verlichtingssterkte kan worden berekend. Deze gegevens zullen dan ook bij de melding op grond van artikel 7 overgelegd moeten worden.

Onderdeel F

In het kader van de vereenvoudiging van de VROM-regelgeving zijn het Besluit akkerbouwbedrijven milieubeheer en het Besluit melkveehouderijen milieubeheer samengevoegd tot het

Besluit landbouw milieubeheer, dat op 6 december 2006 in werking is getreden. Met de wijziging van artikel 10 van het Besluit glastuinbouw wordt de verwijzing naar deze besluiten aangepast aan de nieuwe situatie.

Onderdeel G

Met onderdeel G wordt bijlage 1 op een aantal punten gewijzigd. De wijziging van voorschrift 1.1.1 regelt dat de energievoorschriften in het Besluit glastuinbouw niet gelden voor inrichtingen die vallen onder het systeem van handel in broeikasgas-emissierechten op basis van titel 16.2 van de Wet milieubeheer. Nederland maakt namelijk gebruik van de in de EG-richtlijn handel in broeikasgas-emissierechten¹³ geboden mogelijkheid af te zien van het voorschrijven van energie-efficiëncymaatregelen in de milieuvergunning. In de EG-richtlijn handel in broeikasgasemissierechten (artikel 26) wordt, ter voorkoming van een dubbele aanpak vanuit twee verschillende invalshoeken, bepaald dat in het kader van de IPPC-richtlijn (die is geïmplementeerd in hoofdstuk 8 van de Wet milieubeheer) voor inrichtingen die onder het systeem van handel in broeikasgasemissierechten vallen, geen concentratiewaarden inzake CO₂ meer mogen worden gesteld, tenzij dat noodzakelijk is om te verzekeren dat er geen significante plaatselijke verontreiniging wordt veroorzaakt. Voorts is in de EG-richtlijn handel in broeikasgasemissierechten aan lidstaten de mogelijkheid gegeven dat zij in het kader van de IPPC-richtlijn ook geen eisen meer stellen aan de energie-efficiency, omdat dit impliciet op hetzelfde neerkomt als het stellen van concentratiewaarden voor CO₂. Artikel 26 van de EG-richtlijn handel in broeikasgasemissierechten is geïmplementeerd in artikel 8.13a, tweede lid, van de Wet milieubeheer. Hetzelfde moet gelden voor inrichtingen die vallen onder de algemene regels van het onderhavige besluit.

Het doel van het gewijzigde voorschrift 1.1.2 is het opnemen van een rapportageverplichting voor de emissies van stikstof en fosfor in drain-, drainage- en spuiwater. Vóór 1 mei dient een tuinder over het voorafgaande kalenderjaar de volumes aan geloosd spuiwater, drainagewater en

drainwater, alsmede de gemeten gehalten aan stikstof- en fosforverbindingen, aan het Wvo-bevoegd gezag te overleggen, op dezelfde wijze als reeds het verbruik wordt gerapporteerd, dat wil zeggen via een geaccepteerde deskundige.

Het voorschrift tot inzending van de emissierapportages geldt voor onbepaalde tijd. De komende jaren dient de Kaderrichtlijn Water te worden geïmplementeerd. De emissierapportages vormen een belangrijke bijdrage aan de monitoring van het oppervlaktewater door waterschappen.

De ministeriële regeling als bedoeld in de voorschriften 1.1.3 en 3.1.14 van bijlage 1 en in voorschrift 1.3.6 van bijlage 2 werd tot nog toe vastgesteld door drie ministers. Ter vergroting van de bestuurlijke efficiëntie is thans in het Besluit glastuinbouw opgenomen dat de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer de regeling vaststelt na overleg met de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Minister van Verkeer en Waterstaat.

De wijzigingen in de voorschriften 1.2.1 tot en met 1.2.9 vloeien voort uit het schrappen van de verbruiksdoelstellingen van meststoffen voor substraatteelt en voor gewasbeschermingsmiddelen. De wijzigingen zijn beperkt en meer technisch van aard. Voor een algemene toelichting wordt korthedshalve verwezen naar paragraaf 2 van de toelichting.

Onderdeel H

Met Artikel I, onderdeel H, wordt bijlage 2 van het Besluit glastuinbouw gewijzigd. Een aantal begrippen wordt geactualiseerd, zoals de verwijzing naar de NEN-normen, NRB en CPR-richtlijnen. De laatstgenoemde richtlijnen worden zoals eerder aangegeven, vervangen door PGS-richtlijnen. Hieronder worden enkele punten specifiek toegelicht.

Begripsbepaling brandbare vloeistof (Onderdeel H, onder 1)

Vanwege de vervanging van de CPR-richtlijnen door de PGS-richtlijnen is zoals aangegeven de begripsbepaling van het begrip brandbare vloeistof aangepast. Stoffen met een brandpunt boven 61 graden die volgens de CPR-

richtlijnen als brandbare vloeistof werden aangemerkt, zoals diesel, vallen nu niet meer onder het begrip brandbare vloeistof.

Voorschrift 1.3.6 inzake afvalwater (Onderdeel H, onder 4)

De ministeriële regeling als bedoeld in dit voorschrift werd vastgesteld door drie ministers. Ter vergroting van de bestuurlijke efficiëntie is thans in het Besluit glastuinbouw opgenomen dat de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer de regeling vaststelt.

Voorschrift 1.5.1 tot en met 1.5.12 en voorschrift 4.4.1 inzake assimilatiebelichting (Onderdeel H, onder 5)

In de voorschriften 1.5.1, 1.5.2 en 1.5.6 en in voorschrift 1.5.11 zijn producteisen opgenomen. De eerstgenoemde voorschriften hebben betrekking op de afscherming van de bovenzijde van een permanente opstand; voorschrift 1.5.11 heeft betrekking op de gevel van de opstand.

Voorschrift 1.5.1 bepaalt dat alle permanente opstanden waarin voor het eerst assimilatiebelichting wordt toegepast, moeten zijn voorzien van een scherm dat de lichtuitstraling met ten minste 95% kan reduceren.

Voorschrift 1.5.2 bepaalt dat ook een permanente opstand waarin reeds voorafgaand aan de inwerkingtreding van dit besluit assimilatiebelichting werd toegepast, moet worden voorzien van een dergelijk scherm. Voor permanente opstanden als bedoeld in voorschrift 1.5.2 is een overgangsjaar opgenomen: de producteis geldt pas vanaf 1 jaar na inwerkingtreding van het besluit. Dit jaar biedt ondernemers een redelijke termijn om het vereiste scherm aan te brengen. Bij de keuze voor deze periode is rekening gehouden met de mogelijke wisseling van teelt. De voorschriften 1.5.1 en 1.5.2 hebben ook betrekking op delen van opstanden. Het komt immers voor dat een deel van de permanente opstand wordt herbouwd, gerenoveerd of voor het eerst in gebruik wordt genomen. Ook deze delen moeten dan worden voorzien van een voldoende afschermende installatie.

Voorschrift 1.5.4 maakt een uitzondering op voorschrift 1.5.2 voor permanente opstanden die recent, met

gebruik van de MIA/VAMIL-regeling, zijn voorzien van een lichtscherminstallatie, bestaande uit lichtschermen, waarmee ten minste 85% en ten hoogste 95% van de lichtuitstraling kan worden gereduceerd. Door de MIA/VAMIL-regeling werd de aanschaf van een dergelijke installatie financieel gestimuleerd. Om te voorkomen dat inrichtinghouders direct opnieuw moeten investeren is besloten om voor deze opstanden een overgangstermijn, tot 1 januari 2013, op te nemen. Tijdens deze overgangstermijn worden de betreffende opstanden uitgesloten van de producteis. Ook gelden tijdens deze termijn andere regels ten aanzien van de emissie van licht uit deze opstanden: de regeling uit het Besluit glastuinbouw zoals die luidde voor onderhavige wijziging wordt voor deze inrichtingen gecontinueerd. Een en ander wordt geregeld in voorschrift 1.5.5. In voorschrift 1.5.6 zijn bepalingen opgenomen ten aanzien van de situatie vanaf 2014.

In de voorschriften 1.5.3 en 1.5.7 zijn emissie-eisen voor de zogenoemde donkerteperiode en voor de nacht opgenomen, die respectievelijk gelden vanaf het moment van inwerkingtreding van dit besluit en vanaf 2014. De generieke donkerteperiode zoals die was voorgeschreven in het Besluit glastuinbouw vervalt; de voorschriften 1.5.3 en 1.5.7 komen voor deze generieke bepaling in de plaats. Gekozen is voor een seizoensgebonden donkerteperiode, waardoor in de maanden april, mei en september een andere donkerteperiode geldt dan in de maanden november tot en met maart.

Tijdens de donkerteperiode geldt een emissie-eis: vanaf 2009 moet het licht voor ten minste 95% worden gereduceerd, vanaf 2014 moet nagenoeg al het licht worden gereduceerd, doch ten minste 98%.

Voor de nacht wordt een andere regeling voorgeschreven in de voorschriften 1.5.3, onderdeel b, en 1.5.7, onderdeel b. Gedurende de nacht is de toepassing van assimilatiebelichting alleen toegestaan indien de bovenzijde van de opstand zodanig afgeschermd wordt, dat de kierbreedte, dat is de opening tussen de verschillende scherm delen van de lichtscherminstallatie, maximaal 25% van

de oppervlakte van het scherm bedraagt. Op deze wijze wordt de lichtuitstraling beperkt. Deze regeling geldt gedurende één jaar na inwerkingtreding van dit besluit niet voor permanente opstanden die reeds waren opgericht voor die inwerkingtreding en waarin voor dat moment reeds assimilatiebelichting werd toegepast. Op grond van voorschrift 1.5.2. geldt voor deze opstanden immers een overgangsjaar met betrekking tot de producteis om een scherm geïnstalleerd te hebben, waarmee ten minste 95% van de lichtuitstraling gereduceerd kan worden. Gedurende dit overgangsjaar is het voor deze opstanden dan ook niet mogelijk om voor te schrijven dat een scherm in de nacht gedeeltelijk wordt gesloten. Opstanden die reeds zijn voorzien van een scherm moeten vanzelfsprekend wel voldoen aan de in voorschrift 1.5.3, onderdeel b, genoemde emissie-eis.

Voorschrift 1.5.5 bevat een uitzondering op de emissie-eis voor permanente opstanden die met gebruik van de MIA/VAMIL regeling zijn voorzien van een lichtscherminstallatie als bedoeld in voorschrift 1.5.4. Voor deze opstanden blijft tot 1 januari 2013 de regeling uit het oude voorschrift 1.5.5 gelden.

Voorschrift 1.5.8 bevat een algemene uitzonderingsbepaling. Het komt voor dat tuinders kiezen om alleen assimilatiebelichting toe te passen buiten de donkerteperiode en/of de nacht. Wanneer er uitsluitend gedurende de dag, dus vanaf het tijdstip van zonsopgang tot de aanvang van de donkerteperiode, wordt belicht, dan is het niet noodzakelijk om de voorgeschreven lichtscherminstallatie aan te brengen.

Ook in voorschrift 1.5.9 is een uitzonderingsbepaling opgenomen. Er zijn situaties mogelijk waarin het technisch niet mogelijk is om de kas aan de bovenzijde te voorzien van een lichtscherminstallatie. In de praktijk zal dit vooral spelen bij kassen met een poothoogte lager dan 3,5 meter, een stegdoppel of isolerend kasdek. De voorgeschreven producteisen gelden niet voor deze kassen. Aan deze uitzondering is een termijn verbonden: vanaf 2018 moeten alle permanente opstanden aan de voorschriften

voldoen. Bedrijven die geen scherm hebben worden dus uitgefaseerd.

In voorschrift 1.5.10 is een maximum aan de lichtintensiteit gesteld van 15.000 Lux/m². Voor de controle op naleving van dit voorschrift is het nodig dat gegevens over de verlichtingssterkte beschikbaar zijn voor het bevoegd gezag. Deze gegevens zullen dan ook bij de melding overgelegd moeten worden. Een en ander wordt geregeld in artikel 7.

In het Besluit glastuinbouw was reeds voor onderhavige wijziging een bepaling opgenomen ten aanzien van de afscherming van de gevel van een permanente opstand. De gevel moest op zodanige wijze worden afgeschermd dat de lichtuitstraling op een afstand van ten hoogste 10 meter met ten minste 95% werd gereduceerd. Aan deze bepaling was een overgangstermijn gekoppeld. Nu voor de afscherming van de bovenzijde van kassen gekozen is voor het voorschrijven van zowel een producteis als een emissie-eis, is deze lijn met betrekking tot de gevel doorgetrokken. In de voorschriften 1.5.11 en 1.5.12 zijn de producteis en de emissie-eis voor de gevel opgenomen. De gevel van een permanente opstand moet zijn voorzien van een lichtscherminstallatie waarmee de lichtuitstraling met ten minste 95% kan worden gereduceerd. Voorts wordt in voorschrift 11 bepaald dat tussen zonsopgang en zonsopgang de lichtuitstraling daadwerkelijk met 95% wordt gereduceerd: de emissie-eis. Deze emissie-eis is ten opzichte van het oude voorschrift ongewijzigd gebleven.

In voorschrift 4.4.1 van bijlage 2 is de mogelijkheid voor het Wm-bevoegd gezag gecreëerd om een maatwerkvoorschrift te stellen. Deze bevoegdheid is niet beperkt tot het stellen van een maatwerkvoorschrift met betrekking tot de wijze van afscherming van de kas. Ook kan een maatwerkvoorschrift worden opgelegd ten aanzien van de wijze van afschermen gedurende de donkerteperiode en de nacht. In voorkomende gevallen kunnen de drijver van de inrichting en het bevoegd gezag in onderling overleg tot een andere regeling met betrekking tot de afscherming komen. Van deze regeling kan bijvoorbeeld

gebruik worden gemaakt in het geval de opstand wel is voorzien van energiescherm, maar dit energiescherm net onvoldoende lichtuitstraling reduceert. In dit geval kan gedacht worden aan het installeren van een aanvullend scherm, waardoor wel de gewenste lichtreductie wordt behaald, maar het niet nodig is om het energiescherm compleet te vervangen door een nieuwe lichtscherminstallatie.

Voorschrift 1.6.1 inzake veiligheid (Onderdeel H, onder 6)

Vanwege de vervanging van de CPR-richtlijnen door de PGS-richtlijnen is de begripsbepaling van het begrip brandbare vloeistof aangepast, de begrippen zeer licht ontvlambare, licht ontvlambare en ontvlambare stoffen worden niet gebruikt in de PGS-richtlijnen. Voorschrift 1.6.1 is op deze ontwikkeling aangepast.

Voorschrift 2.1.1 tot en met 2.1.6a inzake de opslag van gevaarlijke stoffen (Onderdeel H, onder 10, 11 en 12)

Vanwege de vervanging van de CPR-richtlijnen door de PGS-richtlijnen zijn de voorschriften 2.1.1 tot en met 2.1.6 gewijzigd. De voorschriften zijn zodanig geformuleerd dat aangesloten wordt bij richtlijn PGS 15. In voorschrift 2.1.4 worden voorschriften uit PGS 15 van toepassing verklaard op de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen. De voorschriften zijn niet van toepassing als het gaat om een werkvoorraad of kleine hoeveelheden verpakte gevaarlijke stoffen. Voorschrift 2.1.5 stelt een vergelijkbare bepaling met betrekking tot gasflessen. In voorschrift 2.1.5 (oud) was vastgelegd dat voor de opslag van gevaarlijke stoffen in hoeveelheden van meer dan 2.500 kilogram en minder dan 10.000 kilogram een veiligheidsafstand geldt van ten minste twintig meter. Deze afstand was gebaseerd op het voorkomen van brandoverslag en met het oog op de bereikbaarheid van de opslagvoorziening in geval van brand. Op basis van onderzoek van TNO en RIVM is vastgesteld dat de betreffende afstand van twintig meter voldoende groot is om risicovolle situaties ten gevolge van het ontstaan van toxische verbrandingsproducten te voorkomen. Ook constateren TNO en RIVM dat deze veiligheidsafstand kan worden gereduceerd tot acht meter indien

voor de opslagvoorziening een WBDBO (weerstand tegen branddoorslag en brandoverslag) geldt van zestig minuten of een daaraan gelijkwaardige voorziening (bijvoorbeeld een sprinklerinstallatie). De afstand geldt alleen indien brandbare gevaarlijke stoffen worden opgeslagen. In dit opzicht is het van belang om conform PGS 15 de opslag te beperken tot gevaarlijke stoffen en aanverwante stoffen. Indien andere brandbare goederen in een opslagvoorziening aanwezig zijn bestaat extra risico voor brand in de betreffende ruimte waarvoor de gevaarlijke stoffen of verbrandingsproducten daarvan in de buitenlucht terecht kunnen komen. Voorschrift 2.1.6a is een voortzetting van het oude voorschrift 1.6.3.

Voorschrift 2.2.2 inzake de aanmaak en het gebruik van bestrijdingsmiddelen (Onderdeel H, onder 15)

Het voorschrift is in overeenstemming gebracht met voorschrift 2.7.2 van het Besluit landbouw milieubeheer. Een centrale locatie, waar het vullen met bestrijdingsmiddelen, afsputten en ontsmetten van werktuigen plaatsvindt, verdient milieuhygiënisch de voorkeur. Die locatie is dan voorzien van een voorziening waarin de verontreinigingen die bij de activiteiten vrijkomen, worden opgevangen. Het risico van bodem- en waterverontreiniging is dan zo beperkt mogelijk.

Voorschrift 2.3.5 tot en met 2.3.7 inzake de opslag van kunstmeststoffen (Onderdeel H, onder 19)

PGS 7 beschrijft maatregelen op het gebied van arbeidsveiligheid, brandveiligheid en milieuveiligheid en op het gebied van beveiliging. Deze maatregelen gelden voor de groepen 1.1, 1.2 en 1.3 vanaf een hoeveelheid van 250 ton. Bij een opslaghoeveelheid van meer dan 250 ton moeten de in voorschrift 2.3.5 genoemde maatregelen worden getroffen. De maatregelen in PGS 7 voor meststoffen van groep 2 gelden vanaf 50 ton. Bij een opslaghoeveelheid van meer dan 50 ton is het besluit niet meer van toepassing. Beneden deze hoeveelheden (250 ton voor groep 1.1, 1.2, 1.3 en 50 ton voor groep 2) zijn alleen de voorschriften op het gebied van beveiliging, voorschriften 2.3.6 en 2.3.7, van toepassing.

Om te voorkomen dat nitraathouden-

de kunstmeststoffen kunnen worden misbruikt voor het vervaardigen van explosieven met gevolgen voor mens en milieu zijn voorschriften opgenomen om de opslag van deze kunstmeststoffen op een adequate manier te beveiligen, zodat onbevoegden deze nitraathoudende kunstmeststoffen niet kunnen bemachtigen en bij diefstal zo spoedig mogelijk aangifte wordt gedaan bij de politie.

Voorschrift 2.11.1 inzake koelinstallaties (Onderdeel H, onder 21)

Ammoniakoelinstallaties die voldoen aan de stand der techniek, kunnen tot een inhoud van 200 kilogram ammoniak onder dit besluit vallen. In PGS 13 is de stand der techniek voor ammoniakoelinstallaties vastgelegd. PGS 13 bevat voorschriften op het gebied van brandveiligheid, arbeidsveiligheid en milieuveiligheid.

In paragraaf 2.5 van de PGS 13 is een relatie gelegd tussen de hoeveelheid aanwezige ammoniak in de koelinstallatie en de te treffen minimale veiligheidsvoorzieningen. De functionele en uitvoeringseisen van deze veiligheidsvoorzieningen staan in hoofdstuk 4 van de PGS 13. De voorschriften in hoofdstuk 4 zijn niet op alle koelinstallaties van toepassing, maar zijn afhankelijk van de hoeveelheid koudemiddel in de installatie.

In de overige genoemde paragrafen staan de vereisten voor de koelinstallaties, die van toepassing zijn op ammoniakoelinstallaties. Het betreft alleen paragrafen met betrekking tot milieuveiligheid, paragrafen in relatie tot arbeids- en brandveiligheid zijn niet opgenomen.

Koelinstallaties met een brandbare stof als koudemiddel (bijvoorbeeld propaan, butaan, propyleen of een mengsel hiervan) moeten voldoen aan de NPR 7600:2001 (toepassing van natuurlijke koudemiddelen in koelinstallaties en warmtepompen). De NPR is gericht op de veiligheid tijdens het installeren, opleveren, gebruiken en onderhouden van de installatie.

Voorschrift 2.13 inzake het reinigen van werktuigen en transportmiddelen (Onderdeel H, onder 22)

Voorschrift 2.13 is opgenomen ter bescherming van de bodem. Zonder

beschermende maatregelen of voorzieningen leidt reiniging van werktuigen en transportmiddelen tot bodembelasting. De vloer van een wasplaats moet daarom tenminste vloestofdke-rend zijn uitgevoerd. Het ware desondanks te overwegen de wasplaats vloestofdicht uit te voeren. Het bedrijfsafvalwater dat bij het reinigen vrijkomt, mag vervolgens uiteraard niet op de bodem worden gebracht. Lozing op oppervlaktewater dient eveneens te worden vermeden.

Indien het bedrijf kiest voor zuivering van het afvalwater, kan in principe worden volstaan met een slibvangput en een olie-afscheider. Het opgevangen en gezuiverde water kan vervolgens op milieuhygiënisch en landbouwkundig aanvaardbare wijze over het land worden uitgereden.

Als met de werktuigen of transportmiddelen gewasbeschermingsmiddelen of biociden zijn vervoerd of verspreid, is een vloestofdichte vloer vereist. Op basis van regelgeving op het gebied van hygiëne is het verplicht de transportmiddelen waarmee landbouwhuisdieren zijn vervoerd, te ontsmetten na gebruik. De wasplaats waar een dergelijk transportmiddel wordt gereinigd, moet vloestofdicht zijn uitgevoerd, om te voorkomen dat de gebruikte ontsmettingsmiddelen in de bodem terecht komen.

Hoofdstuk 4 inzake maatwerkvoorschriften

Hoofdstuk 4 van bijlage 2 is aangepast aan de vervanging van de term “nadere eis” door “voorschriften” in artikel 8.42 van de Wet milieubeheer. Voor een uitgebreide toelichting over deze wijziging wordt hier kortheids-halve verwezen naar de toelichting op onderdeel D.

Onderdeel I

Dit onderdeel wijzigt enige bepalingen in bijlage 3 van het Besluit glastuinbouw. Deze bijlage bevat regels voor glastuinbouw met het oog op het voorkomen en beperken van het lozen op oppervlaktewater.

Onderdeel I, eerste lid, bevat de aanpassing van het Besluit glastuinbouw aan de vervanging van de term “nadere eis” door “voorschriften” in artikel 8.42 van de Wet milieubeheer. Ter bevordering van de uniformiteit is er voor gekozen om ook in bijlage

3 de term “maatwerkvoorschriften” te hanteren in plaats van de “nadere eisen”. Voor een uitgebreide toelichting over deze aanpassing wordt hier kortheids-halve verwezen naar de toelichting op onderdeel D.

Onderdeel I, tweede lid, wijzigt de formulering van voorschrift 2, eerste lid, onderdeel c, van bijlage 3 van het Besluit glastuinbouw. Het voorschrift betreft een uitzondering op het lozingsverbod voor het lozen van condenswater op oppervlaktewater indien geen bestrijdingsmiddelen in de kas zijn toegepast. Door de nieuwe formulering wordt verzekerd dat het lozen van condenswater bij biologische teelt onder de uitzondering op het lozingsverbod valt.

Het derde lid van onderdeel I schrapt voorschrift 13 van bijlage 3. Dit voorschrift bevatte regels over evenwichtsbemesting bij glasopstanden van minder dan 2500 m² op akkerbouwbedrijven. Op de reden voor het vervallen van voorschrift 13 is ingegaan in hoofdstuk 2 van het algemeen deel van deze nota van toelichting.

Het vierde lid van onderdeel I wijzigt het in voorschrift 20 van bijlage 3 opgenomen overgangsrecht.

Tot nu toe golden de voorschriften 9 en 14 betreffende de opvangvoorziening voor met condenswater verontreinigd hemelwater, respectievelijk de hemelwateropvangvoorziening ten behoeve van het gebruik van van “goed gietwater” op grond van het overgangsrecht in voorschrift 20 niet voor bedrijven die op het moment van inwerkingtreding van het Besluit glastuinbouw niet beschikten over dergelijke voorzieningen. Het bij onderhavig wijzigingsbesluit gewijzigde voorschrift 20 bepaalt dat de eisen van voorschrift 9 en 14 met ingang van 1 januari 2010 gelden voor alle kassen die voor 1 januari 2009 zijn gebouwd, ongeacht of deze kassen behoren tot een bedrijf dat voor of na de inwerkingtreding is opgericht. In het algemeen deel van de nota van toelichting is ingegaan op de wijziging van het overgangsrecht.

Artikel II

Ook in het Besluit landbouw milieubeheer is een paragraaf over assimilatiebelichting en verlichting opgeno-

men. Met dit artikel wordt die paragraaf in overeenstemming gebracht met de paragraaf 1.5 uit het Besluit glastuinbouw, zoals deze luidt na inwerkingtreding van dit besluit.

Artikel III

Bij het wijzigen van andere regelgeving in verband met de inwerkingtreding van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden is verzuimd de definitie van gewasbeschermingsmiddel in artikel 1, eerste lid, onderdeel I, van het Lozingenbesluit open teelt en veehouderij aan de nieuwe wet aan te passen. Met deze bepaling wordt de omissie rechtgezet.

De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer,
...

¹ De kabinetsreactie en het rapport zijn op 17 mei 2006 aan de Tweede Kamer aangeboden; TK 2005-2006, 29383, nr. 51.

² Onderzoek naar emissies van N en P vanuit de glastuinbouw. Rapport van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling, mei 2005 RIZA-rapport 2005.007 en Emissies van gewasbeschermingsmiddelen uit de glastuinbouw. Rapport van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling, november 2005, RIZA-rapport 2005.019.

³ Richtlijn 91/676/EEG van de Raad van 12 december 1991 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, PbEG L 365.

⁴ Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid, PbEG L 327/1. Bijlage VII heeft betrekking op de inhoud van de stroomgebiedbeheersplannen.

⁵ De Stuurgroep Glastuinbouw en Milieu (GlaMi) is het overlegorgaan waarin bij de glastuinbouw betrokken overheden en belangenorganisaties zijn vertegenwoordigd.

⁶ Bladzijde 41 en volgende van het rapport.

⁷ Tussenevaluatie van de Nota Duurzame gewasbescherming, Milieu en Natuur Planbureau, 2006.

⁸ TK, 2003-2004, 27 858, nr. 47.

⁹ Enquete van de Unie van Waterschappen uit 2002.

¹⁰ Emissies van gewasbeschermingsmiddelen uit de glastuinbouw. Rapport van het Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling, november 2005, RIZA-rapport 2005.019.

¹¹ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna, PbEG L 206.

¹² Staatsblad 2005, 195.

¹³ Richtlijn nr. 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van richtlijn 96/61/EG van de Raad (PbEU L 275).